

PROTOKÓŁ NR LIII/23

LIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego

kadencji 2018-2024

15 maja 2023 roku, godz. 11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad LIII zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, otwieram LIII sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2024.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo, dotarła do nas informacja o śmierci naszego kolegi samorządowca – Wójta Przewozu Mariusza Strojnego. Bardzo proszę o powstanie i uczczenie minutą ciszy pamięć zmarłego wójta. Dziękuję bardzo. Powiem szczerze, że jestem troszeczkę załamany. Śmierć kolejnego wójta i to akurat z mojego – czwartego już – okręgu wyborczego. Szanowni Państwo, informuję, że na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa, obrady Sejmiku Województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego i na stronie internetowej samorządu województwa. Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego przyznał „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”: Panu Andrzejowi Batorowi, Panu Tomaszowi Frąckowiakowi, Panu Janowi Sucheckiemu i Panu Witoldowi Stanisławowi Wiśniewskiemu. Dziś mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Proszę Pana

Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudację.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek wraz z Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietą Anną Polak wręczają „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Laureat „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” Andrzej

Bator: Witam Państwa bardzo, bardzo serdecznie. Witam Panią Marszałek, Zarząd, witam Państwa z Sejmiku – radnych, gości. Jest to dla mnie wielki zaszczyt, że na swojej ziemi – ziemi lubuskiej, gdzie tu się urodziłem – taki mnie właśnie spotkał wielki zaszczyt. Proszę Państwa, śpiewając w Ameryce, w Australii, zawsze ziemię lubuską chwaliłem, wystawiałem. Pamiętam taki szczegół w operze Royal Opera w Sydney, kiedy była taka zapowiedź: „Proszę Państwa, prosto z Polski, dla Państwa Stefan Batory – Lubuszanin”. I zostałem Stefanem Batorym, ale przez to, że powiedziałem, że Lubuszanin, poznałem naszych rodaków: z Adelajdy, z Sydney, z Melbourne, którzy dzwonili, którzy zapraszali mnie, którzy tęsknili za ziemią lubuską, bo ich dziadowie, pradziadowie z tej ziemi wyemigrowali i znam historię. I wtedy po raz pierwszy zaśpiewałem „Hymn o Ziemi Lubuskiej”, który skomponowałem – dzisiaj dla Państwa zaśpiewam. I chciałem powiedzieć, że jest to dla mnie wielki, wielki zaszczyt. Dziękuję za to wielkie, wielkie wyróżnienie. Ziemia lubuska, pomimo, że mieszkałem 20 lat w Nowym Jorku, była i jest w moim sercu. I z nostalgii, z tęsknoty napisałem kilka pieśni o ziemi lubuskiej: „Na deptaku w Zielonej Górze”, „Hymn o Ziemi Lubuskiej”. Także dziękuję bardzo, o tym Państwu zaśpiewam. Dziękuję za wyróżnienie. I dziękuję oczywiście Stowarzyszeniu Pokolenia Lubuszan, z którym jestem związany. Dziękuję Panu Prezesowi Edwardowi Kraszewskiemu i wszystkim Państwu, którzy są w tym wspaniałym stowarzyszeniu. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Andrzeju. Ten fortepian to chyba dla Pana, także bardzo prosimy.

Występ Pana Andrzeja Batora.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Dziękuję Panie Andrzeju za śliczny koncert. Mam nadzieję, że to wszystkich pozytywnie nastroi na dalsze obrady sesji. Wszystkiego dobrego. Szanowni Państwo Radni, głosowania odbędą się przy wykorzystaniu systemu radni.info. Bardzo proszę, aby w czasie sesji Sejmiku nie wylogowywać się z systemu. Szanowni Państwo Radni, przechodzimy do sprawdzenia obecności. Proszę przejść do okna, w którym mają Państwo otwarty system radni.info. Rozpoczynam sprawdzanie obecności, proszę kliknąć w pole „kworum”.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Proszę mnie zarejestrować jako „obecny”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego, na sesji obecnych jest 26, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokół z LII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego został umieszczony w systemie radni.info. Protokół przyjmujemy w końcowej części obrad sesji. Szanowni Państwo Radni, w czasie przerwy w obradach sesji w sali 108, przed punktem 12 porządku obrad, odbędzie się posiedzenie Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt:

- 17.1 – Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w województwie lubuskim – druk nr 817/23;
- 17.2 – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa lubuskiego z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne – druk nr 818/23.

Proponuję również zmianę kolejności rozpatrywania, tj. pkt 8 po pkt 2 – na prośbę Pana Prezesa Makarowicza oraz rozszerzenie porządku obrad o punkt 20.1 – Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 819/23. Materiały i projekty uchwał będące przedmiotem sesji, dostępne są w systemie radni.info. Szanowni Państwo informuję, że chęć zabrania głosu będzie możliwa w momencie zarządzenia przeze mnie dyskusji. Jeżeli wyrażą Państwo chęć zabrania głosu, proszę kliknąć w pole „zabierz głos”. Głos będzie udzielony zgodnie z kolejnością zgłaszania. Jeżeli chcą Państwo zgłosić wniosek formalny bądź zabrać głos „ad vocem” w czasie dyskusji, proszę kliknąć w odpowiednie pole. Zabrać głos mogą Państwo dwukrotnie w jednej sprawie. Czas jednej wypowiedzi to 2 minuty. Czy mają Państwo wnioski do porządku obrad sesji? Nie widzę. Jeżeli chodzi o głosowania, wygląda to następująco: w momencie zarządzenia przeze mnie głosowania na ekranie wyświetlać się będzie temat, który będziemy głosować oraz podświetlą się pola wyboru: „za”, „przeciw”, „wstrzymaj się”. Klikając w odpowiednie pole, oddają Państwo głos. Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 17.1 – Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w województwie lubuskim – druk nr 817/23.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Ja jestem „za”.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: „Za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o

punkt 17.1.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 17.2 – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa lubuskiego z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne – druk nr 818/23. Proszę o głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Jestem „za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 17.2.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie zmianę kolejności rozpatrywania punktów, tj. pkt 8 po pkt 2. Proszę o głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Jestem „za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pan Bogusław Motowidełko jest „za”?

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: „Za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pan Marek Cieślak?

Radny Województwa Lubuskiego Marek Cieślak: „Za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Pan Marszałek Jabłoński głosuje „za”?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: „Za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania zmieniono kolejność rozpatrywania punktów.
Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad sesji o punkt 20.1 – Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 819/23.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Jestem „za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

22 radnych za, 2 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji został rozszerzony o punkt 20.1.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Jestem „za”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Przekazuję prowadzenie sesji Wiceprzewodniczącemu – Panu Mirosławowi Marcinkiewiczowi.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, w tej chwili, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, będziemy procedować informację o działalności Samorządowych Kolegiów Odwoławczych na prośbę Pana Prezesa.

Punkt 8.

Informacja o działalności Samorządowych Kolegiów Odwoławczych.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Pana Roberta Gwidona Makarowicza – Prezesa Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze o zabranie głosu.

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze Robert

Gwidon Makarowicz: Pani Marszałek, Panie Przewodniczący, bardzo dziękuję radnym za zrozumienie mojej sytuacji, mam pogrzeb w rodzinie i dlatego też musiałem poprosić o przyspieszenie mojej informacji. Informację, jak co roku, przekazałem na piśmie, macie Państwo w materiałach. I mając w głowie fakt, że mamy rok 25 od powołania Samorządu Województwa Lubuskiego, to jeszcze mi się przypominają początki samorządu i powiem tak: działalność samorządu można jak gdyby proporcjonalnie przyrównać do ilości odwołań. W 1990 roku odwołań w Kolegium przy Sejmiku – Panie Wicemarszałku, Pan wtedy był Wiceprzewodniczącym – było 300. W roku 2022 mamy rekord, bo do Kolegium wpłynęło ponad 5 tys. spraw z różnych zakresów: od urodzenia po śmierć. I może my też potrafiliśmy i wychowujemy społeczeństwo, które potrafi dbać albo upominać się o swoje interesy, pisząc odwołania od różnego rodzaju decyzji organów pierwszoinstancyjnych Samorządu Województwa Lubuskiego. Kolegium w Zielonej Górze swoją właściwością obejmuje stare obszary, stare województwo zielonogórskie. Jest drugie Kolegium w Gorzowie Wielkopolskim i swoją właściwością obejmuje byłe województwo gorzowskie. Tak trwa to do dnia dzisiejszego. Jeżeli Państwo macie jakieś pytania, bo nie wiem co Państwo byście chcieli wiedzieć, to postaram się na nie odpowiedzieć.

Informacja o działalności Samorządowych Kolegiów Odwoławczych stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo, czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania? Nie widzę. Dziękuję Panie Prezesie.

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze Robert

Gwidon Makarowicz: Dziękuję bardzo. Przyjemnych obrad.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: W okresie międzysesyjnym, do dnia 12 maja, wpłynęło interpelacji:

- cztery Radnej Beaty Katarzyny Kulczyckiej w sprawie: „Parku Technologii Kosmicznych”; dofinansowania zadania remontu dachu na budynku mieszkalnym w Górzykowie w ramach prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych w 2023 r.; dofinansowania zadań prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych z budżetu województwa lubuskiego; wypełnienia przez beneficjenta zasad dotacji w ramach prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych w 2023 r.;
- dwie Radnej Aleksandry Mrozek w sprawie: braku odpowiedzi na zadawane pytania podczas sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego i przygotowania materiałów na sezon turystyczny 2023, związanych z promocją potencjału turystycznego województwa lubuskiego;
- dwie Radnej Anny Chinalskiej w sprawie: remontu drogi wojewódzkiej nr 285 na odcinku Sadzarzewice-Grabice; naprawy poboczy na drodze wojewódzkiej nr 138 na odcinku Wałowice-Chlebowo;
- jedna Radnej Małgorzaty Barbary Gośniowskiej-Koli w sprawie wydatków poniesionych przez Województwo Lubuskie w ramach promocji województwa lubuskiego poprzez przewoźników lotniczych w latach 2010-2023 oraz wydatków z budżetu województwa lubuskiego na inne koszty, dotyczące funkcjonowania Lotniska Babimost/Zielona Góra;
- dwie Radnego Sławomira Jana Kowala w sprawie: podziału środków oraz decyzji w ochronie zdrowia;
- dwie interpelacje Pana Radnego Zbigniewa Kościka z prośbą o informacje: z jaką kancelarią prawną i za jaką kwotę Urząd Marszałkowski podpisał umowę w 2023 roku na analizy, interpretacje prawne i reprezentowanie prawne Urzędu Marszałkowskiego; ile kilometrów miesięcznie, średnio, wykorzystują auta służbowe członków Zarządu, Wicemarszałków Urzędu Marszałkowskiego? Czy

te auta służą do codziennego dojazdu do pracy i z powrotem do domu? Czy urzędnicy mają obowiązek codziennego świadczenia pracy w Urzędzie Marszałkowskim w Zielonej Górze?

To są wszystkie złożone interpelacje.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Informacja została zawarta w systemie radni.info. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę.

Wobec braku pytań uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości. Szanowni Państwo, w systemie radni.info zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 i 2021-2027 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do przedmiotowych informacji? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę, nie ma zgłoszeń. Przechodzimy do punktu dalszego.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 i 2021-2027 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 12 do protokołu.

Punkt 5.

Raport – bezpieczeństwo sanitarne i sytuacja epidemiologiczna w województwie lubuskim w roku 2022.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pismem z dnia 5 maja Pani lek. med. Dorota Konaszczuk – Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie poinformowała, że nie będzie mogła uczestniczyć w dzisiejszej sesji Sejmiku. Raport przekazany przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego został

umieszczony w systemie radni.info. Trudno tu o zadawanie pytań. Jeżeli Państwo po lekturze tego raportu mają jakieś pytania, to chyba jedyną możliwością jest złożenie takich zapytań do Biura Sejmiku. Może Pani Inspektor pojawi się na kolejnym Sejmiku, proszę o korzystanie z tej informacji, która została zamieszczona. Tę informację przyjmujemy do wiadomości, ale tak, jak mówię – proszę taką drogą ewentualnie będziemy procedować.

Raport nt. bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w województwie lubuskim w roku 2022 stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Punkt 6.

Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w województwie lubuskim w 2022 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Witam i zapraszam Pana mł. insp., Pana Rafała Banacha – Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. Proszę o zabranie głosu.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Witam serdecznie. Szanowni Państwo, przedstawię stan porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa lubuskiego. Na samym początku chciałbym przedstawić informację kadrową: na 2.764 etaty, w zeszłym roku do służby w policji wstąpiły 193 osoby. Przejdę do służby prewencyjnej. Na sam początek ofiary śmiertelne wypadków drogowych na terenie województwa lubuskiego. Szanowni Państwo, jak widać, ofiar śmiertelnych w wyniku wypadków drogowych mieliśmy 63. Była to najmniejsza liczba w Polsce. Chciałbym dalej kolejny slajd pokazać, gdzie miniony rok był najbardziej bezpiecznym rokiem na drogach w województwie lubuskim. Zginęły co prawda 63 osoby. Mieliśmy 499 wypadków drogowych. Natomiast ten wykres jasno wskazuje, że to bezpieczeństwo jednak cały czas jest coraz lepsze. Tutaj, ten wykres chciałbym pokazać, jak to kształtuje się w poszczególnych powiatach, gdzie mamy wzrost w takim powiecie jak Sulęcín o 300%. Wydawałoby się, że to bardzo dużo. Natomiast, Szanowni Państwo, tu jest troszeczkę magia małych liczb, czyli jeżeli mieliśmy w 2021 roku 1 wypadek ze skutkiem śmiertelnym, a w 2022 – 4 takie wypadki, to te procenty tak się

przedstawiają. Jeśli chodzi o wypadki śmiertelne i drogi, na których najczęściej dochodzi do tychże – dla nas bardzo bolesnych – śmiertelnych wypadków, to najbardziej w województwie lubuskim bezpieczne są autostrady. Natomiast najbardziej niebezpieczne to drogi wojewódzkie, gdzie odnotowaliśmy 140 wypadków drogowych i zginęło 18 osób. Dalej, w ruchu drogowym, Szanowni Państwo, bezzałogowe statki powietrzne, które znajdują się na wyposażeniu Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie od marca regularnie, kilka razy w miesiącu, wykorzystywane są do działań zapewniających poprawę bezpieczeństwa na drogach w województwie lubuskim. Wydział Ruchu Drogowego w 2022 roku przeprowadził 27 działań kontrolno-prewencyjnych. W trakcie prowadzonych działań dron, Szanowni Państwo, łącznie wykonał 52 godziny nalotu, podczas których ujawniono 499 wykroczeń. Jakże to były wykroczenia? Najczęściej popełniane wykroczenia, to były popełniane przez kierujących oraz pieszych – niestosowanie się do sygnalizacji świetlnej. Kolejnymi: niestosowanie się do znaku STOP oraz znaków poziomych. Na podstawie decyzji nr 99/2022 w sprawie zabezpieczenia sezonu turystyczno-wypoczynkowego na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku powołano 5 sezonowych komórek wodnych. Te komórki powołano na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim, na terenie działań Komend Powiatowych Policji w Międzyrzeczu, Sulęcinie, Wschowie i Komisariatu Policji w Sławie. Służbę w tych komórkach pełniło łącznie 18 funkcjonariuszy policji. Policjanci w ramach tych służb wykorzystywali, Szanowni Państwo, 9 łodzi patrolowych. W trakcie trwania sezonu przeprowadzono 5.378 służb na wodach i terenach przywodnych, wylegitymowano 5.157 osób, z czego 487 na wodach przy użyciu łodzi, ujawniono 1072 sprawców wykroczeń, z czego 72 przy użyciu łodzi, dokonano ujęcia na gorącym uczynku 32 sprawców przestępstw, z czego 8 przy użyciu łodzi. Jak wyglądał czas reakcji na zdarzenie? Szanowni Państwo, założono czas reakcji w minutach – po 10 minut i 30 sekund. Jeśli chodzi o województwo, garnizon lubuski, osiągnęliśmy czas 9:26 na zdarzenie. Ogółem przeprowadziliśmy w minionym roku ponad 113 tys. interwencji, z czego 13 tys. interwencji to były interwencje pilne. Pozwolenia na broń: w minionym roku Komendant Wojewódzkiej Policji wydał 824 pozwolenia na broń, z podziałem oczywiście na cele – na cel myśliwski, sportowy, kolekcjonerski. W ramach wydanych pozwoleń na broń zarejestrowano 1.796 egzemplarzy broni. Wydano zaświadczenia

uprawniająca do nabycia broni w liczbie 4.714. Proszę Państwa, policja od 30 listopada 2020 roku uzyskała dodatkowe uprawnienia, gdzie możemy stosować tzw. nakazy, zakazy opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Takich nakazów w minionym roku policjanci lubuscy wydali 50. Natomiast od momentu obowiązywania tego przepisu, tego uprawnienia, w województwie lubuskim takich zakazów, nakazów wydano 125. Przejdę do służby kryminalnej. Szanowni Państwo – przestępczość kryminalna. W minionym roku wszczęliśmy 16.181 postępowań. Natomiast stwierdzono przestępstw: 16.200. Poziom wykrywalności ukształtował się na 64%. 7 wybranych kategorii przestępstw: bójka i pobicie, kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież i wymuszenia, uszkodzenia rzeczy, uszczerbek na zdrowiu. W tych kategoriach przyjęto zawiadomień 6.756, natomiast przestępstw stwierdzono 8.040. Poziom wykrywalności – 45%. W rozbiciu procentowym te 7 kategorii przestępstw – tutaj można zauważyć, że najwięcej jest przestępstw: kradzież cudzej rzeczy – 50%, kradzież z włamaniem – 30%, uszkodzenie rzeczy – 14%, uszczerbek na zdrowiu – 4%, kradzież samochodu – 3%, rozbój – 1%, bójka i pobicie – 1%. Bójka i pobicie: w minionym roku wszczęto 99 postępowań. Jest to spadek, znaczny przy stwierdzonych 81 przestępstwach i wykrywalności 86%. Natomiast jeśli chodzi o kradzież rzeczy, w minionym roku takich postępowań wszczęto 3.495, przy przestępstwach stwierdzonych 4.032 i wykrywalności ponad 43%. Kradzież samochodu: 220 postępowań, przestępstw stwierdzonych – 261, przy wykrywalności 37,5%. Kradzież z włamaniem: 1.649 postępowań, przestępstwa stwierdzone – 2.390, przy wykrywalności ponad 40%. Rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze: takich postępowań wszczęliśmy 96, przy stwierdzeniu przestępstw – 104 i wykrywalności 81%. Przestępstwa narkotykowe, Szanowni Państwo, w minionym roku zabezpieczyliśmy narkotyków 83 tys. gram. W ramach postępowań liczba podejrzanych to 1.006 osób. Przejdę teraz do działań profilaktycznych, realizowanych w 2022 roku. Jednostki policji województwa lubuskiego zrealizowały, Szanowni Państwo, w minionym roku 35 debat – 28 inicjujących i 7 debat ewaluacyjnych. Prowadziliśmy również wiele programów, m.in. edukacyjno-wychowawczych, gdzie prowadzono spotkania w szkołach, spotkania w różnych klasach – tutaj np. w klasach od 0 do IV – 1183 spotkania, w klasach V-VI – ponad 400 spotkań, w klasach VII i VIII to prawie 700 spotkań. Kolejny z programów to

„Dopalam się sobą”: 328 spotkań profilaktycznych i uczestniczyło w nich 8.173 uczniów szkół ponadpodstawowych. Ponadto w ramach tego programu – 8 spotkań dla rodziców tych uczniów. Kolejny program edukacyjno-informacyjny, to program pod nazwą „Bezpieczna młodość”. Adresatami tego programu byli uczniowie, kadra pedagogiczna i rodzice uczniów szkół ponadpodstawowych województwa lubuskiego. W ramach tego programu prowadziliśmy działania informacyjno-edukacyjne w kilku obszarach tematycznych, w poszczególnych grupach wiekowych dla odbiorców, takie tematy jak: odpowiedzialność prawna nieletnich, przeciwdziałanie przestępstwom z nienawiści, uzależnieniom, cyberprzemocy, cyberprzestępczości, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, zapobieganie handlowi ludźmi, promowanie zawodu policjanta. Chciałbym teraz przejść, Szanowni Państwo, do projektów, jakie są, były realizowane w 2022 roku. Pierwszy z projektów to „Doskonalenie form i metod przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości wśród młodzieży na obszarze przygranicznym polsko-niemieckim”. Ten projekt był finansowany z Funduszy Małych Projektów. Partnerem projektu było Prezydium Policji Kraju Związkowego Brandenburgia. W ramach projektu zrealizowano następujące przedsięwzięcia: seminarium szkoleniowe dla policjantów polskich i niemieckich w Kostrzynie nad Odrą; wizyta studyjna policjantów niemieckich w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim i wizyta studyjna policjantów polskich w Kraju Związkowym Brandenburgii. Kolejny projekt to „Fałszywy telefon – zagrożone oszczędności”. Głównym beneficjentem tego projektu była Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie. Natomiast partnerzy to Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie, Lublinie, Białymstoku i Olsztynie. Ten projekt miał na celu przeciwdziałanie przestępstwom na szkodę osób starszych. W ramach projektu zrealizowano: seminarium szkoleniowe dla policjantów pionu prewencyjnego i kryminalnego województwa lubuskiego; seminarium krajowe dla policjantów województw: lubuskiego, podkarpackiego, lubelskiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego; szkolenia informacyjne dla podmiotów finansowych, przedstawiciele banków na terenie województwa lubuskiego; „Dni pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem – porady dla seniorów” – uruchomione zostały specjalne numery telefonów oraz dyżury policjantów w jednostkach policji dedykowane dla seniorów. Przeprowadzono również w ramach tego programu kampanię informacyjno-edukacyjną w środkach masowego przekazu – 83 emisje spotów telewizyjnych i

radiowych. Działania profilaktyczne ukierunkowane na bezpieczeństwo seniorów. W ramach działań zrealizowano takie przedsięwzięcia jak: spotkania profilaktyczne dla seniorów na temat zagrożeń związanych z oszustwami – 124 takie spotkania, w których wzięło udział niespełna 3 tys. osób; porady dla seniorów z okazji Dnia Babci i Dziadka; we współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia opracowano i kolportowano ulotki pod nazwą „Poznaj zasady leczenia za granicą – świadomie decyduj! Nie daj się oszukać!” skierowane dla seniorów. Kolejny z projektów to projekt pod nazwą „Integracja dla bezpieczeństwa – współpraca międzynarodowa w zakresie praw podstawowych”, finansowany w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Głównym beneficjentem tego projektu jest Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie, natomiast partnerami Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim, Wrocławiu oraz Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie. W ramach tego projektu odbyły się spotkania profilaktyczne z młodzieżą. Policjanci przeprowadzili 212 spotkań profilaktycznych w 80 szkołach, w których udział wzięło 5.407 uczniów. W ramach tego projektu również odbyły się szkolenia: „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Sytuacja w Polsce w latach 2021-2022”. Działania profilaktyczne w ramach „Bezpieczne ferie 2022” zostały przeprowadzone w okresie od 17 do 30 stycznia 2022 roku. W ramach tych działań został przeprowadzony konkurs fotograficzny pn. „Bezpieczne ferie”, skierowany do uczniów klas od IV do VIII szkół podstawowych województwa lubuskiego. W okresie ferii zimowych policjanci przeprowadzili 70 spotkań profilaktyczno-edukacyjnych z uczestnikami form zorganizowanego wypoczynku. Skontrolowano we współpracy z sanepidem i strażą pożarną 51 miejsc wypoczynku, przeprowadzono 211 kontroli lodowisk. Kolejny program – program działań prewencyjnych, to „Bezpieczne wakacje 2022”. Działania prewencyjne „Zakończenie roku szkolnego 2021/2022” – 24 czerwca 2022 roku. Do działań skierowano 380 funkcjonariuszy, przeprowadzono 125 kontroli punktów sprzedaży alkoholu pod kątem dostępu do niego osób małoletnich, 131 kontroli miejsc gromadzenia się młodzieży. Działania prewencyjne „Bezpieczne wakacje” – dokonano 379 kontroli miejsc zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży; przeprowadzono 423 spotkania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w miejscach wypoczynku; przeprowadzono 118 kontroli i wizytacji obozów harcerskich. Zorganizowano również konkurs plastyczny pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” dla dzieci i młodzieży w wieku od 10 do 15 lat. Działania

profilaktyczne w obszarze bezpieczeństwa dzieci i młodzieży: „Dzień bezpiecznego internetu” – 104 spotkania w szkołach podstawowych i średnich na terenie województwa lubuskiego, w których wzięło udział 1.876 dzieci i młodzieży; publikacja Quizu internetowego dla młodzieży – blisko 200 reakcji. Działania prewencyjne „Zima 2021/2022 r.” – w ramach prowadzonych działań w okresie zimowym, lubuscy policjanci udzielili pomocy 1.005 osobom, będącym pod wpływem alkoholu lub bezdomnym, którzy znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich życiu i zdrowiu. W 500 przypadkach osoby zostały doprowadzone do izby wytrzeźwień oraz Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym, 95 osób doprowadzono do miejsc stałego pobytu, 55 osób zostało umieszczonych w szpitalach, 434 osoby w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych. Natomiast, Szanowni Państwo, w sezonie zimowym 2021/2022 na terenie województwa lubuskiego nie odnotowano żadnego przypadku zgonu osoby z przyczyn wychłodzenia organizmu. Działania promocyjno-informacyjne: lubuscy policjanci uczestniczyli w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja, promowano zawód policjanta. Zorganizowano punkt profilaktyczny podczas zlotu zabytkowych samochodów w Mierzęcinie, punkt profilaktyczny podczas Pikniku Zdrowia w Gorzowie Wielkopolskim, udział w Wojewódzkich Obchodach Święta Wojska Polskiego w Nowej Soli, udział w Wojewódzkich Obchodach Narodowego Święta Niepodległości w Gorzowie. Szanowni Państwo, chciałbym teraz zaprosić do obejrzenia filmu.

Film przedstawiający pracę lubuskiej policji.

Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w województwie lubuskim w 2022 roku stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Komendancie. Proszę bardzo, czy do przedstawionej informacji ktoś z Państwa Radnych chciałby zadać pytania? Proszę o zgłoszenia.

Proszę bardzo, zgłosił się Pan Radny Grzegorz Potęga.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Dzień dobry Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Panie Komendancie. Dziękuję za to sprawozdanie i prezentację oraz film, który Pan nam pokazał, bo nie wiem czy Pan wie, ale mamy do czynienia z historyczną chwilą. Otóż na sesji był z nami Pan Wojewoda Lubuski.

Pośrednio, bo pośrednio, ale był. Dlatego dziękuję. I tak na gorąco chciałbym powiedzieć o 2, 3 sytuacjach. Mam problem z tym tragizmem sytuacji na drogach, bo Pan tak dość jednoznacznie wskazał, że te drogi wojewódzkie ze względu na to, że tam tych zdarzeń było więcej, to jest tragiczniej. Natomiast gdybyśmy spojrzeli na to przez pryzmat ofiar – i to ofiar śmiertelnych – to tak do końca nie jest, bo jednak na drogach krajowych ten bilans jest zdecydowanie gorszy i trudniejszy w odbiorze, aniżeli na drogach wojewódzkich. Zgadza się, że na tych drogach jest więcej zdarzeń, ale nie są one aż tak tragiczne. Niepokoi mnie na pewno wzrost kradzieży, bo z tego, co Pan zaprezentował, to wykrywalność pozostaje na poziomie tych 40% plus, ale jednak jest taki dość poważny wzrost – chyba o 20% w stosunku do roku 2020/2021. Także tych zdarzeń jest więcej. Natomiast w szczególny sposób chciałbym zainteresować Pana i mnie interesuje taki wątek, który troszeczkę został pominięty w prezentacji i Pana sprawozdaniu, bo żyjemy w dość dynamicznych, ciekawych, ale i nerwowych czasach, wyrażamy swoje poglądy, pojawia się wiele protestów na ulicach, ludzie w nich dość często uczestniczą. Natomiast policja – oczywiście moim zdaniem – niestety często podejmuje działania troszeczkę nieadekwatne do zachodzących zdarzeń. (głosy z sali) Osobiście znam osobę z powiatu nowosolskiego, która bierze często udział w różnego rodzaju wydarzeniach. Niejednokrotnie jest legitymowana, zapisywana przez policję. Sprawy kończą się w sądach, ale wynik tych spraw to jest 6:0 dla tej pokrzywdzonej, dla tej, przeciwko której wnoszone są te sprawy. I stąd takie pytanie, spostrzeżenie: czy Państwo również monitorujecie te kwestie? Bo skoro raz policja legitymuje konkretną osobę, idzie sprawa do sądu, sąd oddala tę sprawę, drugi raz dzieje się podobnie, trzeci, to trzeba spróbować wyciągać pewne wnioski z takich sytuacji, a nie popęniać cały czas taką samą „nadprewencję” – można by było powiedzieć – z którą moglibyśmy mieć do czynienia w tym przypadku. Dlatego takie pytanie: czy ma Pan w ogóle taką statystykę, która obrazowałaby te sytuacje? Lub też chciałem Pana poprosić o opinię, jaką Pan ma w tej sprawie. Na początku grudnia 2022 roku był z wizytą w Zielonej Górze i Nowej Soli Jarosław Kaczyński – Poseł na Sejm. Odbyły się spotkania, było mnóstwo policjantów przed salami, bardzo duża grupa. I chciałem zapytać czy w kontekście tego, co się zdarzyło albo nie zdarzyło, to taka ilość policjantów była adekwatna według Pana do sytuacji, czy też nie? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy inne są zgłoszenia, może pozbierajmy to w jakiś sposób, to będzie łatwiej Panu Komendantowi? Pan Marek Surmacz, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie

Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Pan Radny Potęga oczekuje od szefa policji oceny opinii politycznych – tego się nie da komentować. To jest wasze zdanie, to jest zdanie przeciwników politycznych rządu, który zwraca się do funkcjonariusza policji o komentarz polityczny do politycznej opinii. Poza tym chcę Państwu powiedzieć, że mnie interesuje tylko jedna rzecz: czy przy okazji zaangażowania służb policyjnych w czasie, kiedy dochodzi do czasami też gwałtownych, wulgarnych – z zaangażowaniem czołowych polityków Platformy Obywatelskiej – zdarzeń, czy te incydenty zakończyły się awanturą, czy się nie zakończyły? Czy doszło do niszczenia mienia albo uszkodzenia ciała, naruszenia nietykalności cielesnej nie doszło. Czynienie zarzutów z tego powodu, że policja wykonuje swoje obowiązki prawem nakazane, jest po prostu bezpodstawne. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja bym chciała wrócić do raportu, który był uprzejmy Pan Komendant nam przedstawić...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To może – przepraszam – Pan Komendant odpowie na to, co jest. Już Helenko dam tobie głos, za sekundkę, tylko, żeby trzymać się pytań.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: To ja może odpowiem na początku tak: jeśli chodzi o drogi wojewódzkie, Szanowni Państwo, ja pokazałem liczby. Ja nie powiedziałem, że one są najbardziej niebezpieczne, tylko na tych drogach było najwięcej zdarzeń drogowych. Oczywiście, tu pod kątem bezpieczeństwa, ja nie oceniam tego w żaden sposób – droga powiatowa, gminna, wojewódzka, autostrada. Pokazałem liczby, Szanowni Państwo. To po pierwsze. Jeśli chodzi o kolejne pytania dotyczące zabezpieczeń, dotyczące legitymowań, powiem tak: ja reprezentuję dzisiaj co prawda lubuską policję,

Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wielkopolskim. Natomiast nie do końca czuję się kompetentny, żeby odpowiedzieć tutaj na Pana pytanie, pod kątem zabezpieczeń czy legitymowań. Jestem Zastępcą Komendanta, który odpowiada za pion logistyki. Nie chciałbym dzisiaj wprowadzić w błąd, co do taktyki działań, czy do ilości legitymowań, tym bardziej, że tej sprawy – o której Pan tutaj wspomniał – nie znam. Dlatego też ewentualnie proszę o takie pytania na piśmie i na pewno się do nich ustosunkujemy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Szanowni Państwo, ja chciałabym wrócić do raportu, który pokazuje sytuacje bezpieczeństwa w naszym województwie, bo po to zebraliśmy się. I proszę zwrócić uwagę, że jednak najwięcej zdarzeń na drogach było na drogach wojewódzkich, w sytuacji kiedy my znacząco zwiększyliśmy środki na drogi. To jest dla nas sygnał, że musimy w planowaniu budżetu myśleć o tym, żeby drogi wojewódzkie były dofinansowane...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam Pani Radna, ale Pan Komendant przed chwilą na to odpowiedział właściwie.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ale będzie Pan uprzejmy mi pozwolić dokończyć?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przepraszam bardzo, to nie jest czas na komentarze, tylko to jest czas na zadawanie pytań. Proszę ciebie – zadaj pytanie Panu Komendantowi, bo nieładnie jak stoi Pan Komendant, my siedzimy, a ktoś to komentuje. Skupmy się na porządku obrad.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Przewodniczący, proszę mi nie cenzurować wypowiedzi. Mam swój czas...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Niczego nie cenzuruję. Czytam porządek obrad i też do tego zachęcam.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Przewodniczący, proszę do protokołu zapisać moje oburzenie w stosunku do Przewodniczącego, ponieważ ten długi wstęp był po to, żeby zadać pytanie. Proszę mi nie przerywać. Takie jest moje prawo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Oczekujemy pytania.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Komendancie, ponieważ z informacji, które Pan zebrał wynika, że drogi wojewódzkie są najmniej bezpieczne, biorąc pod uwagę wszystkie kategorie dróg, ponieważ w przeszłości najmniej bezpieczne były drogi gminne. Czy to oznacza w Pana ocenie, że samorząd województwa powinien zwiększać finansowanie dróg, na przykład, żeby te drogi były w lepszym standardzie, były dobre pobocza? Z czego wynika to mniejsze bezpieczeństwo na drogach wojewódzkich? To jest moje pytanie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Ja już częściowo odpowiedziałem, że ja nie wyraziłem się, że to są drogi „najbardziej niebezpieczne”, tylko pokazałem liczby, gdzie zginęło najwięcej osób w wypadkach. Odpowiem tak, że nie czuję się kompetentny do oceny, kto powinien sfinansować i w jaki sposób, co powinno się jeszcze wykonać. Natomiast mogę powiedzieć jasno, że ze strony policji prowadzimy analizy i na pewno na takich drogach, gdzie dochodzi do wielu zdarzeń drogowych czy to w rejonach dróg, są kierowane dodatkowe służby, czy stosujemy m.in. takie działania prewencyjne jak naloty dronem, czy inne, kolejne rzeczy. Natomiast co do finansowania i remontów, to naprawdę nie jestem chyba adresatem tego pytania.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo, kolejne pytania. Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski:

Dziękuję. Panie Przewodniczący, ja mam takie pytanie uzupełniające może, bo słyszeliśmy już odpowiedź na pytanie – nie opinię – ale pytanie, które zadał mój kolega, Radny Grzegorz Potęga, bo on zapytał wprost, a jeżeli może za mało precyzyjnie, to ja się jeszcze dopytam. A pytanie było takie: czy było adekwatne zaangażowanie do rangi spotkania – mówimy o spotkaniu grudniowym w Zielonej Górze – adekwatne zaangażowanie, co do ilości policjantów zabezpieczających to spotkanie. A ja mam uzupełniające pytanie, doprecyzowujące: jakie były przesłanki do tego, żeby aż tak duże środki policji zaangażować w to wydarzenie? Niektórzy twierdzą, że te środki policji były, czyli ta frekwencja policji była wyższa niż uczestników. Niedawno mieliśmy podobne spotkanie – też szefa jednej z największych partii w Polsce – tu, w Sulechowie. Nie widziałem tam takich środków, które zabezpieczałoby to spotkanie, a przyszło tam dużo więcej osób niż na spotkanie z Jarosławem Kaczyńskim w grudniu. Więc bardzo proszę o podanie jakie przesłanki zdecydowały o tym? Może jakieś zgłoszenia? Jakie były merytoryczne – merytoryczne, nie polityczne – przesłanki, żeby tak zaangażować się w ochronę tego spotkania? Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: To ja może ustosunkuję się do tego pytania. Ja, co prawda nie wprost, ale pośrednio odpowiedziałem na to pytanie, że ja dzisiaj, w tej chwili, nie jestem w stanie Państwu odpowiedzieć z czego, na jakiej podstawie, na jakich wyliczeniach, na podstawie jakiego rozpoznania zostały skierowane i jakie siły, gdyż – jak już wspomniałem – nie nadzoruję tego pionu. Dlatego, Szanowni Państwo, proszę naprawdę o pytanie w formie pisemnej bądź wskazać adres e-mailowy, ja zapiszę sobie i na pewno na to pytanie Państwu odpowiemy. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Rozumiem, że na jakiś adres e-mailowy, funkcjonujący na stronie Komendy Wojewódzkiej – tak, żeby radni wiedzieli gdzie to złożyć.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Szanowni Państwo, mamy oficjalną drogę na stronie Komendy Wojewódzkiej. Ja nie chciałbym dzisiaj Państwa w błąd wprowadzić. Jak wcześniej wspomniałem – nadzoruję pion logistyki. Przedstawiłem dzisiaj dane, które zostały zebrane na temat stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Natomiast w szczegóły nie chciałbym dzisiaj wchodzić, żeby Państwa po prostu w błąd nie wprowadzić.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kolejny, drugi głos, Pan Radny Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Ja w sprawie formalnej, Panie Przewodniczący – nie drugi głos w dyskusji. Mam prośbę, żeby Pan Przewodniczący interweniował w czasie, kiedy radni próbują wydusić czy skłonić ewentualnie gościa, sprawozdającego informację o stanie bezpieczeństwa, do naruszenia co najmniej tajemnicy służbowej. Nie można oczekiwać od funkcjonariusza informacji szczegółowych, operacyjnych, na temat stanu zagrożenia, który stanowi podstawę do zaangażowania takich, a nie innych sił. Cały czas zwracam uwagę, że jest kontekst polityczny w tym pytaniach i jest żądanie ponad miarę. Pan Komendant nie może odpowiadać na tego typu pytania, bo to byłoby naruszenie tajemnicy służbowej. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja wszystko rozumiem, nawet może jeśli podzielam, to chciałbym to usłyszeć – i chyba radni – nie od Pana Radnego, tylko od przedstawiciela Policji. Częściowo usłyszeliśmy, jest wskazana droga, na którą można złożyć konkretne zapytanie i to Pan Komendant raczej rozstrzygnie czy to jest tajemnica, czy tajemnicą nie jest. Przechodzimy do kolejnych pytań. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Ja w kontekście tego sprawozdania i liczb podawanych przez Pana Komendanta, chcę tylko się upewnić, dlatego, że już w poprzedniej wypowiedzi koleżanki wybrzmiała troska o to, że my – jako radni – głosujemy nad budżetem województwa lubuskiego i co roku zgłaszamy niezliczoną ilość interpelacji w zakresie poprawy jakości dróg wojewódzkich. Stąd pytanie, że dane, które Pan podaje – oczywiście, że one są danymi liczbowymi, dotyczącymi wypadków, ale my, uzasadniając interpelacje, często komunikujemy się i z Komendą Powiatową – w moim przypadku we Wschowie – Policji i z samorządem lokalnym. I oczywiście rozumiem, że jest też rodzaj pewnej współpracy i przekazywania informacji policji do Zarządu Dróg Wojewódzkich, ale krótko mówiąc – ciągle brakuje nam na to pieniędzy. Więc ja, widząc potrzebę uzasadnioną i oczywistą, co do zwiększenia środków w budżecie, proszę o potwierdzenie: czy te wypadki, między innymi, są związane z jakością dróg wojewódzkich? I to jest po pierwsze. Po drugie...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale przepraszam – które wypadki? Proszę sprecyzować tylko. Chodzi mi o sprecyzowanie: jakiej grupy czy jakich dróg to dotyczy?

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, Pan niegrzecznie przeszkadza, interpretując wypowiedzi radnych, co jest niedopuszczalne. Oczekiwałamby większej klasy, Panie Przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: A ja doprecyzowania.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Jeżeli Pan nie rozumie, to Pana problem. Ja zadałam pytanie Panu Komendantowi. Drugie – w kontekście politycznym. Panie Komendancie, chciałabym bardzo podziękować za opiekę podczas spotkań z politykami dlatego, że w kontekście tego, co działo się w Nowej Soli, widząc radnych – między innymi zadającego pytania Pana Radnego Potęgę – czułam się niekomfortowo. I proszę przekazać przełożonemu, że bardzo dziękujemy za zapewnienie bezpieczeństwa wobec ludzi, którzy byli – w mojej ocenie

– niekulturalni, niewłaściwie się zachowywali i ekscytując pewne emocje jednak zagrażali bezpieczeństwu. Bardzo dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo, Panie Komendancie, wracamy do tych dróg. Proszę bardzo.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Szanowni Państwo, ja powiem w ten sposób: tutaj trudno mi jest powiedzieć, gdyż przywożłem dane, co do liczby zdarzeń drogowych, liczby ofiar śmiertelnych. Natomiast nie mogę ocenić czy większości zdarzeń drogowych, większość wypadków było spowodowanych złą nawierzchnią drogi, złym stanem drogi. Nie mi to oceniać, Szanowni Państwo. Ja nie mam takich danych dzisiaj. A sami Państwo wiecie, że zdarzenie drogowe może być spowodowane z różnych przyczyn. Oczywiście – i zły stan drogi i zła organizacja ruchu, nadmierna prędkość, stan trzeźwości, stan psychofizyczny. Dlatego, Szanowni Państwo, oczekujecie ode mnie odpowiedzi na pytanie, której ja nie znam. Dlatego powtórzę, co powiedziałem przed chwilą: jeżeli o tak szczegółowe dane Państwo pytacie, również proszę zwrócić się niestety z pytaniem pisemnym, w formie czy to elektronicznej, czy tradycyjnej i my takie dane prowadzimy, a więc moglibyśmy wtedy szczegółowo Państwu odpowiedzieć. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kolejny – Pan Marcin Jabłoński. Proszę, Panie Marszałku.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, chciałbym się odnieść do tego wątku, który też poruszała Pani Radna Hatka i tego pytania o bezpieczeństwo na drogach wojewódzkich. Trochę się dziwię, że Pan Komendant nie przywołuje danych, które można w łatwy sposób znaleźć na stronach o adresie: lubuska.policja.gov.pl – mogę podesłać linka. Bo przecież wiadomo – a Państwo, policja, też bierzecie udział w tych wydarzeniach i uroczystościach – że Województwo Lubuskie od kilku lat, przez organizacje zajmujące się w Polsce bezpieczeństwem ruchu drogowego, wskazywane jest jako region, który jest najbezpieczniejszym województwem, jeśli chodzi o bezpieczeństwo ruchu drogowego na drogach. Mogę Państwu pokazać –

tutaj mam tylko obrazek takiego lauru, który otrzymujemy już któryś rok z kolei, to nie jest przypadek. Chcę przypomnieć, że jeszcze kilka lat temu wypadków śmiertelnych w województwie było około 180. W ostatnim czasie było około 70. To oczywiście jest o 70 za dużo, ale postęp jest radykalny. Jest to wynikiem oczywiście przemyślanych, zaplanowanych działań – tak ze strony Zarządu Dróg Wojewódzkich, jak i też pewnych działań, które podejmujemy w kwestiach bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich. Z pewnością jest w tym też spora zasługa policji, która wspiera działania związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego. Ale podkreślam i raz jeszcze Państwu przypominam, że Województwo Lubuskie ma powód do dumy, by chwalić się tym, że od kilku lat z rządu jest województwem uznawanym za region o najwyższym poziomie bezpieczeństwa na drogach. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kolejny głos – Pan Kazimierz Łatwiński, proszę bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja chciałem nawiązać do pytania kolegów odnośnie ochrony spotkań – spotkań w Zielonej Górze, jak i w Nowej Soli z udziałem Pana Prezesa Jarosława Kaczyńskiego i chciałem zapytać, czy powodem tej ochrony, która miała miejsce w czasie tych spotkań nie było to, że mają miejsce – niestety – obecnie takie zdarzenia jak rzucanie kamieniami w jadące samochody wiozące polityków, jak zagrożenie śmiercią? Wiemy, że tam wymieniano z imienia i nazwiska osobę i skandowano w Nowej Soli: „Do wora i do jeziora”. Mają miejsce notoryczne ataki na biura poselskie. Mamy do czynienia z atakami na biura partii Prawo i Sprawiedliwość, jako przeciwnika politycznego. Mamy do czynienia ze skrajną agresją słowną, stygmatyzacją przeciwnika politycznego. Mamy do czynienia z knajackimi, agresywnymi okrzykami – na przykład w trakcie spotkania z kandydatem na prezydenta, Panem Prezydentem Dudą właśnie w Nowej Soli. I czy w związku z tym obecność policji nie służyła obronie Państwa przed samymi sobą, ponieważ to eskalowanie agresji może doprowadzić, że w końcu ktoś z Państwa narazi się na odpowiedzialność karną. I w związku z tym oczywiście nie oczekuję odpowiedzi od Pana Komendanta ani teraz, ani później, dlatego, że to są rzeczy oczywiste i nie ma nawet potrzeby, żeby kogoś angażować. To jest pytanie retoryczne po prostu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Później Państwo mówicie, że ja ograniczam dyskusję, a to są pytania i rozumiem to było pytanie Pana Łatwińskiego. Pan Komendant – może przypomnę Panu Radnemu – odpowiedział i wskazany jest adres, gdzie te dokładnie pytanie może Pan też skierować. Ale taka jest polityka. Czekajmy na kolejne pytanie. Pan Jan Świrepo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, Panie Komendancie, chciałbym odnośnie wypadków na drogach, mam taką pozytywną ocenę, ze względu, że śledzę statystycznie wypadki od wielu, wielu lat i tak, jak tu powtarzał Pan Marszałek Jabłoński, że było ponad 100, teraz zeszliśmy do 64 i jest to pozytywna ocena ze względu na to, że natężenie ruchu na naszych drogach coraz bardziej rośnie – to po pierwsze. Po drugie: wyposażenie policji jest coraz lepsze, a więc ingerencja w tych, którzy łamią przepisy drogowe jest także większa. Trzeba także pozytywnie odnotować ilość różnych innych przestępstw oraz wykrywalność. Dlatego ja uważam, że dzisiaj dyskusowanie nad tym czy nad innymi..., trzeba po prostu podziękować, że my w statystyce jesteśmy coraz lepsi. I za to dziękuję naszym mundurowym policjantom. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja myślę, że my wszyscy dziękujemy za tę pracę i cieszymy się, że te statystyki tak wyglądają. Proszę, właśnie oddaję głos kiwającemu w tej chwili głową, Panu Zbigniewowi Kościkowi. Proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Troszeczkę przysłuchując się, „ubrał się diabeł w ornat i na mszę ogonem dzwoni”, jak tak słucham wypowiedzi koleżanek i kolegów z Platformy Obywatelskiej. Panie Komendancie, wszystkim przytoczę artykuł 141 Kodeksu wykroczeń: „kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności/grzywny do 1500 zł albo każe nagany”. Panie Komendancie, dlaczego policja – przepraszam za kolokwializm – jest tak bezzębna w stosunku do tych gorszących opinię publiczną wystąpień publicznych, podczas chociażby wizyty Jarosława Kaczyńskiego w Nowej Soli, ale także wizyty Pana Prezydenta w Nowej Soli? Dlaczego przystojne dziewczyny w mundurach policyjnych

czy przystojni panowie w mundurach policyjnych, stoją metr od tej gawiedzi, która wyje jakieś „8 gwiazdek” – nie wiadomo jaki słownik używa – i są zupełnie ubezwłasnowolnieni? Dlaczego nie ścigacie po prostu tego typu zjawisk, tego typu zachowań? Proszę mi odpowiedzieć na to.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo, Panie Komendancie.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Odpowiem tak: policjanci są zobowiązani do reagowania na popełnianie wykroczeń, przestępstw. Nie odniosę się tutaj do tego konkretnego przypadku, o którym Pan wspomina, nie byłem tam. Nie wiem, jakie rezultaty były prac Komendy Zielonogórskiej zdaje się, bo to na tym terenie było. Dlatego tu też niestety, ale w tym przypadku posłużę się tym, że proszę to pytanie również przesłać w formie elektronicznej, bo ja dzisiaj nie mam takiej wiedzy. Nie byłem przygotowany na odpowiedź na takie pytanie. Na pewno jedno, co mogę powiedzieć, to policjanci reagują na popełniane wykroczenia czy przestępstwa. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję, Panie Komendancie. Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Panie Komendancie, oczywiście zgadzam się z moimi kolegami, którzy poprzednio podkreślili poprawiającą się sytuację, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo na drogach, ale ta sytuacja jest dynamiczna. Wiemy doskonale, że ten ruch w ciągu ostatnich dwóch lat znacząco wzrósł – proszę potwierdzić bądź zanegować moją ocenę sytuacji. W związku z tym pytanie jest takie: czy macie Państwo, do sytuacji zwiększonego natężenia ruchu na drogach, odpowiednie narzędzia? Bardzo mi się spodobała efektywność działalności drona, o którym Pan mówił i czy spodziewacie się, że tego typu urządzenia będą dla Państwa zakupywane w przyszłości? Bo prawo, które jest surowe, jeżeli chodzi o prawo ruchu drogowego, wtedy będzie skuteczne, jak będzie bardzo szybko egzekwowane. Chodzi mi o łamanie przepisów na drogach. Czy dostaniecie Państwo dodatkowe narzędzia do pracy? Mam na myśli drony. Dziękuję.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: W tej chwili, jak sami Państwo widzicie, policjanci mają dużo nowoczesnego sprzętu. Wynika to też z ewaluacji, z czasów, w jakich żyjemy, z modernizacji. Oczywiście cały czas się doposażamy. I takie urządzenia jak bezzałogowe statki powietrzne trafiają do funkcjonariuszy. Trafiają również – jak Państwo wiecie – samochody i oznakowane, i nieoznakowane, pojazdy nieoznakowane o naprawdę bardzo podwyższonych parametrach z wideorejestratorami. Dzisiaj ten policjant już jest tak naprawdę bardzo mocno wyposażony, ale oczywiście tu akurat, w tej kwestii, mogę powiedzieć, bo jak wcześniej wspominałem, zajmuję się logistyką w Policji – cały czas sukcesywnie modernizujemy się i wyposażamy się w lepszy sprzęt. W tej chwili czekamy jeszcze, bo chcemy zakupić ten drugi dron i on będzie na wyposażeniu lubuskich policjantów.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Pan Radny Grzegorz Potęga, drugi głos.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Dziękuję. Najpierw krótkie „ad vocem”, a potem odpowiem jeszcze do Pana Komendanta. Kazimierzu Łatwiński, hasło „do wora i do jeziora”, to twoja chyba osobista kreacja, wynikająca być może z autopsji, bo jestem przekonany, że przez Nową Sól płynie rzeka, a nie jest tam żadne jezioro, więc nawet rymy byłyby w jakiś sposób nieadekwatne i nieuprawnione. Przypominam również, że dziewczyna, która została oskarżona i hejtowana podczas przyjazdu Andrzeja Dudy do Nowej Soli, wygrała proces w sądzie i została uniewinniona, więc warto takie rzeczy pamiętać. A jednym z polityków, który poprzez groźby i zachowania różnych osób wymagałby ochrony, to jest oczywiście Donald Tusk i o tym trzeba dobrze pamiętać. Do Pana Marka Surmacza odpowiem, że Pan Komendant bardzo dobrze poradził sobie w kwestiach, które były tutaj poruszane, również przeze mnie i nie potrzebuje myślę rzecznika w Pana osobie. Natomiast do Pana Komendanta taka prośba, jeśli to byłoby możliwe na przyszłość: jak Pan widzi różne sfery życia i zagadnienia nas tutaj interesują, więc gdyby można było wyciągnąć też taki wniosek z tej dyskusji i uzupełnić oczywiście o te dane, które są możliwe, które mogą ujrzeć światło dzienne w kontekście tych zagadnień, które tutaj poruszamy, to byłoby bardzo dobrze i z góry za to dziękuję. Natomiast idąc za

Pana sugestią, oczywiście zwrócimy się o informacje w poruszanych przez nas sprawach. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Trzeciego głosu nie udzielam. (głosy z sali) Szanowni Państwo, mam wrażenie, że pytania zostały wyczerpane. W związku z powyższym dziękuję Panie Komendancie. Cieszę się i liczymy wszyscy, że zawsze możemy liczyć na policję. Proszę pozdrowienia też dla Pana Generała. Wszystkiego dobrego.

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. mł. insp. Rafał

Banach: Dziękuję bardzo Państwu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Stwierdzam, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punktu 7.

Sprawozdanie o stanie ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę Pana st. bryg. Krystiana Koselę – Zastępcę Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. o zabranie głosu. Proszę uprzejmie.

Zastępca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży

Pożarnej w Gorzowie Wlkp. st. bryg. Krystian Kosela: Witam Państwa bardzo serdecznie. W dniu dzisiejszym chciałbym przedstawić taką syntetyczną informację odnośnie stanu ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku. Generalnie, jeśli Szanowni Państwo, mówimy o roku 2022, był to tak, jak widzimy na slajdzie rok, który możemy nazwać rokiem wyzwień. Rok dosyć specyficzny, ponieważ zakres czynności, z którym mieliśmy do czynienia na co dzień, niekoniecznie wpisuje się w zakresy naszych obowiązków. Między innymi sytuacja geopolityczna, konflikt na Ukrainie i wszelkie działania z tym związane na terenie naszego kraju, a realizowane przez Państwową Straż Pożarną powodowały, że naprawdę tej pracy było dużo. Chciałbym tylko wspomnieć o chociażby naszym

zaangażowaniu oraz udziale w funkcjonowaniu prawidłowym dworców PKP, gdzie jako Państwowa Straż Pożarna, przy wsparciu Ochotniczych Straży Pożarnych, bardzo często to my przyjmowaliśmy uchodźców, pomagaliśmy w ich relokacji. Bardzo aktywnie odpowiedzieliśmy chociażby na apel Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej dotyczący zbiórki sprzętu, który przekazaliśmy następnie dla strażaków na terenie Ukrainy. Mieliśmy do czynienia również z sytuacją niebezpieczną na rzece Odrze. Byliśmy zaangażowani chociażby w dystrybucję tabletek z jodkiem potasu, jak również prowadziliśmy inwentaryzację budynków ochronnych. Także wiele z tych rzeczy było przez nas realizowanych i pokazaliśmy, że nie ma dla nas, jako dla formacji, rzeczy niemożliwych. Jeśli chodzi o potencjał ludzki, Szanowni Państwo, w chwili obecnej możemy mówić o 165 ratownikach Państwowej Straży Pożarnej, którzy są w gotowości natychmiastowej. Są to funkcjonariusze, którzy pełnią służbę w jednostkach ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa lubuskiego, w systemie zmianowym 24-godzinnym, także 165 strażaków w każdej chwili jest gotowych do podjęcia natychmiastowych działań ratowniczo-gaśniczych. Jeśli chodzi o generalną liczbę etatów, to jest to cyfra 978. Szanowni Państwo, ta dziewiątka z wykrzyknikiem w czerwonym kółku, to są etaty, które w roku 2022 dostaliśmy jako dodatkowe etaty na terenie województwa lubuskiego. Te etaty trafiły między innymi do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze, do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żarach, jak również jeden etat trafił do Komendy Wojewódzkiej i był to etat trzeciego Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego do spraw Ochotniczej Straży Pożarnej. Należy tutaj jeszcze wspomnieć, że oprócz funkcjonariuszy, w naszych strukturach mamy 46 pracowników cywilnych, jak również potężną rzeszę tych, którzy nas na co dzień wspierają, czyli strażaków ochotników – liczba około 5,5 tysiąca. Struktura organizacyjna: Szanowni Państwo, ja w takim telegraficznym skrócie przedstawię, że na terenie województwa lubuskiego, jeśli chodzi o jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, mamy Komendę Wojewódzką, która usytuowana jest w Gorzowie Wielkopolskim, jak również 12 komend miejskich i powiatowych zrzeszonych na terenie województwa lubuskiego, w ramach których, Szanowni Państwo, mamy w strukturach 19 jednostek ratowniczo-gaśniczych. Zagadnienia operacyjne: Szanowni Państwo, na wyświetlonym slajdzie widzicie Państwo mapę naszego województwa lubuskiego z wyszczególnionymi właśnie zarówno komendami

– wojewódzką, miejską, powiatową, które funkcjonują na terenie naszego województwa, jak również jednostki ratowniczo-gaśnicze. Mamy również mapę, która uwzględnia Specjalistyczne Grupy Ratownicze Państwowej Straży Pożarnej, które na terenie województwa lubuskiego funkcjonują. Mówimy tutaj, Szanowni Państwo, o 6 takich specjalizacjach. Jest to specjalizacja z ratownictwa chemiczno-ekologicznego, specjalizacja z zakresu ratownictwa wodno- nurkowego, ratownictwa wysokościowego, ratownictwa technicznego, grup poszukiwawczo-ratowniczych oraz grupa najmłodsza, najświeższa – jest to grupa ratownictwa medycznego, funkcjonująca na bazie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie. Statystyka zdarzeń za 2022 rok. Szanowni Państwo, na slajdzie widzimy to na tle koloru żółtego i jeśli chodzi o liczbę interwencji, to w każdej dziedzinie – mówię tutaj zarówno o pożarach, jak również o miejscowych zagrożeniach i alarmach fałszywych – odnotowaliśmy w roku 2022 wzrost. I taka ciekawostka, o której chciałbym wspomnieć: tak, jak Szanowni Państwo, zerkniecie na pozycję pożary, to co już powtarzamy wielokrotnie, że w ostatnich latach te stricte zdarzenia związane z ogniem, z pożarami, stanowią coraz mniejszy odsetek i mówimy tutaj o niecałych 30% ogółu zdarzeń. W zdecydowanej większości mamy do czynienia z usuwaniem skutków miejscowych zagrożeń, a jeśli chodzi o miejscowe zagrożenia, to pod tą nazwą, Szanowni Państwo, kryją się wszelkie działania związane z pozostałymi dziedzinami ratownictwa, nie związanymi z pożarami. Mówimy tutaj o ratownictwie drogowym, ratownictwie technicznym, chemiczno-ekologicznym, wysokościowym, poszukiwawczo-ratowniczym, jak również medycznym. Średnio w 2022 roku na jeden dzień przypadało około 56 interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. Jeśli chodzi o osoby poszkodowane, Szanowni Państwo, w pożarach oraz w miejscowych zagrożeniach, to mamy tutaj na tym slajdzie wyszczególnione: 14 ofiar śmiertelnych w pożarach, 157 ofiar w miejscowych zagrożeniach. Statystyki dojazdów do 15 minut. Podobnie jak policja, mamy swoje kryteria dojazdu czasowego, jeśli chodzi o dotarcie do miejsca zdarzenia. Tak to się prezentuje, jeśli chodzi o powiaty na terenie województwa lubuskiego. Zakładamy, że czas dojazdu do zdarzenia powinien wynosić 15 minut maksymalnie. Nie zawsze, Szanowni Państwo, tak jest, a podyktowane jest to między innymi mnogością zdarzeń. Jeżeli mówimy o jakichś sytuacjach, kiedy mamy do czynienia z dużą liczbą interwencji w jednym czasie, na przykład w trakcie usuwania skutków anomalii pogodowych bądź

wydłużony czas dojazdu spowodowany jest na przykład długim czasem formowania się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na przykład, która została do danego zdarzenia zadysponowana. Na bieżącym slajdzie, Szanowni Państwo, widzimy wyszczególnienie, jeśli chodzi o rodzaje interwencji, z jakimi mieliśmy do czynienia 2022 roku, z rozbiciem szczegółowym: mianowicie każdy pożar możemy jeszcze zaklasyfikować jako pożar mały, średni, duży bądź bardzo duży. Podobnie jest z miejscowymi zagrożeniami. Są one małe, lokalne, średnie duże i gigantyczne, jak również alarmy, fałszywe, Szanowni Państwo, które również dzielimy na: złośliwe, na alarmy fałszywe w dobrej wierze oraz alarmy z instalacji wykrywania. Jeśli chodzi o takie najbardziej charakterystyczne zdarzenia w 2022 roku, to myślę, że można tutaj wspomnieć o bardzo dużym pożarze kurnika w miejscowości Borek pod Gorzowem Wielkopolskim, w trakcie których to działań zaangażowanych było w sumie 15 zastępów państwowej jak i ochotniczej straży pożarnej. Powierzchnia 2000 m². Zaangażowana była grupa operacyjna Komendy Wojewódzkiej, jak również ciekawostka, Szanowni Państwo, w tym dniu była zaplanowana inspekcja z ramienia Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i też ten zespół inspekcyjny zawitał do nas na teren tego pożaru. Sam osobiście miałem okazję kierować tymi działaniami ratowniczymi. Z takiej ciekawostki mogę tylko wspomnieć, że na całe szczęście budynek i obiekt kurnika, który był objęty ogniem, w chwili zdarzenia nie był zasiedlony. Natomiast następnego dnia roboczego planowane było zasiedlenie tegoż kurnika liczbą piskląt w ilości 23000. Kolejne charakterystyczne zdarzenie z lipca 2022 roku, Szanowni Państwo, pożar zboża na pniu w miejscowości Tuczo, w powiecie strzelecko-drezdeneckim. Areal pożaru: około 50 ha. Zaangażowanych było 26 jednostek – w sumie to tak państwowej, jak i ochotniczej straży pożarnej – w sumie 100 strażaków. Dodatkowy sprzęt, który nas wspierał, to samoloty gaśnicze oraz grupa operacyjna Komendy Wojewódzkiej, która do pożaru udała się również z dronem, który w doskonały sposób mógł pomóc w prowadzeniu działań na terenie tego pożaru. Usuwanie skutków anomalii pogodowych – o tym już wspominałem. Dzień 8 września 2022 roku, to takie charakterystyczne zdarzenie, które skumulowane było przede wszystkim na terenie miasta Gorzowa Wielkopolskiego oraz jednej z gmin terenu powiatu gorzowskiego, konkretnie gminy Santok. Bardzo duża liczba zdarzeń. W sumie ponad 200 zdarzeń tego dnia, a wszystkie zdarzenia związane były tak naprawdę z obfitymi opadami deszczu, które wręcz zalewały

bardzo dużą ilość posesji na terenie miasta Gorzowa, jak również gminy Santok, jak również bardzo duża liczba wiatrołomów, czyli licznych gałęzi oraz drzew nadłamanych, pękniętych, powalonych w wyniku silnych wiatrów. Działania związane oczywiście – o tym wspominałem już na początku prezentacji – z kryzysem ekologicznym na rzece Odrze. W sumie pracowaliśmy na terenie województwa lubuskiego na ponad 200 kilometrowym odcinku rzeki Odry. Z ramienia Państwowej Straży Pożarnej zaangażowanych mieliśmy ponad 100 strażaków, jak również wspierało nas Wojsko Polskie w ilości 100 żołnierzy. Do województwa lubuskiego skierowane zostały również 2 plutony kadetów z Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej z Częstochowy oraz Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie. Jeśli chodzi o ćwiczenia i manewry, które były realizowane przez Państwową Straż Pożarną w 2022 roku, to Szanowni Państwo, muszę tutaj powiedzieć, że mamy doskonałą możliwość, bazując na bardzo dobrej współpracy z Wojskiem Polskim oraz konkretnie z Komendą Poligonu w Wędrzynie, mamy możliwość przeprowadzania cyklicznych ćwiczeń, które z reguły odbywają się w przedziale jednego tygodnia, zarówno w okresie wiosennym, jak i w okresie jesiennym na terenie ośrodka poligonowego w Wędrzynie. Mamy możliwość przećwiczenia doskonałych realiów i warunków działań z zakresu zarówno ratownictwa wysokościowego, chemiczno-ekologicznego, grup poszukiwawczo-ratowniczych oraz ratownictwa wodno-nurkowego. Ćwiczenia, które odbywały się w 2020 roku – mieliśmy również zaproszone instytucje zewnętrzne, które prowadziły dla nas pokazy nowatorskiego sprzętu oraz nowoczesnych rozwiązań technicznych, jak chociażby specjalistycznych pian sprężonych, wykorzystywanych do gaszenia pożarów, rozlewisk, substancji niebezpiecznych, gaszenie pożarów wewnętrznych przy pomocy systemu COBRA, jak również wiele zagadnień związanych chociażby z pożarami fotowoltaiki oraz samochodów elektrycznych. Jeśli chodzi o zagadnienia kontrolno-rozpoznawcze, Szanowni Państwo, na przedstawionym slajdzie widzicie Państwo ilość ogólnie przeprowadzanych czynności kontrolno-rozpoznawczych w roku 2022, z rozbiciem na rodzaje poszczególnych obiektów. Mówimy tutaj o obiektach użyteczności publicznej, obiektach zamieszkania zbiorowego w budynkach mieszkalnych, wielorodzinnych, lasach oraz budynkach produkcyjno-magazynowych, jak również na kolejnym slajdzie widzimy stwierdzone nieprawidłowości podczas przeprowadzanych przez nas czynności kontrolno-rozpoznawczych. Te najbardziej

powtarzające się nieprawidłowości to między innymi: wyposażenie w gaśnice, zaopatrzenie wodne, urządzenia oraz instalacje przeciwpożarowe, Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego oraz alarmowania, jak również ewakuacja ludzi, mogąca spowodować zagrożenie życia. Jeśli chodzi, Szanowni Państwo, o postępowania pokontrolne, nadzorcze i opiniowe, to w roku 2022 widzicie Państwo, ile zostało wydanych przez nas decyzji administracyjnych. Mieliśmy również do czynienia z wnioskami do innych organów, ze stanowiskami odbiorowymi obiektów, ewentualnymi sprzeciwami. Wystawialiśmy ekspertyzy techniczne, miejscowe plany zagospodarowania, jak również zawiadomienia o uzgodnieniu projektów budowlanych. Na terenie województwa lubuskiego, Szanowni Państwo, mamy również zakłady, które są zakładami zarówno zwiększonego, jak i dużego ryzyka. Ogólnie mówiąc – zakłady SEVESO. I tak, jak na przedstawionej mapie Państwo widzicie, na terenie powiatu międzyrzeckiego, między innymi, mamy do czynienia z takimi zakładami. Mowa tutaj o gazie płynnym oraz surowej ropie, powiat krośnieński – gaz płynny, powiat żarski – formaldehyd oraz substancje ropopochodne, powiat zielonogórski – formalina, powiat gorzowski – podchloryn sodu oraz aerozole, jak również powiat strzelecko-drezdenecki – kondensat oraz gaz płynny w kopalni w Lubiatowie. Bardzo dziękuję i jeśli są ze strony Państwa jakiegokolwiek pytania, wątpliwości, postaram się odpowiedzieć.

Przedstawiona prezentacja o stanie ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są pytania Państwa Radnych? Nie widzę. Panie Komendancie, dziękuję bardzo, a przy okazji proszę też przekazać gratulacje Panu Patrykowi Maruszakowi, który uzyskał stopień generalski.

Zastępca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży

Pożarnej w Gorzowie Wlkp. st. bryg. Krystian Kosela: Przekażę gratulacje, także bardzo serdecznie w imieniu Komendanta dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Serdeczne gratulacje, dziękuję. Proszę w tej chwili, w zastępstwie

Edwarda Fedko, który musiał w ważnej sprawie wyjść, proszę Panią Elżbietę Polak o informację na temat Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze Elżbieta Polak: Szanowni Państwo, Radni, Panie Marszałku, Panie Przewodniczący, ja opracowanie dotyczące działalności Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Lubuskiego przekazałam Państwu w formie pisemnej, ale dzisiaj chciałam tylko króciutko zaprezentować temat, który jest nowością w działaniach ratowniczych. Związek OSP RP zrzesza Ochotnicze Straże Pożarne w celu reprezentowania ich interesów. Wspieramy OSP w zakresie działalności statutowej, programowej, organizacyjnej, szkoleniowej, w zakresie działalności finansowej i sprawozdawczej. Na terenie województwa lubuskiego działają 343 Ochotnicze Straże Pożarne, które zrzeszają prawie 10000 członków, z tego niespełna 6000 przygotowanych do działań ratowniczo-gaśniczych, uzbrojonych, wyszkolonych, profesjonalnych ratowników. Siła OSP jest ogromna. Są to piękne organizacje zrzeszające ludzi, którzy społecznie niosą pomoc potrzebującym, dbają o bezpieczeństwo mieszkańców województwa lubuskiego. Są prawie w każdej miejscowości, mieszkają wśród nas. Strażak to gość, którego wszyscy we wsi znają, mają do niego zaufanie i zwracają się z różnymi problemami. Z tą pierwszą siłą reagowania często docierają na miejsce akcji, na miejsce zdarzenia, jako pierwsi. Ale potrzeby strażaków ochotników są ogromne. Potrzebują nie tylko spektakularnie przekazywanych samochodów, ale potrzebują także specjalistycznych szkoleń, szczególnie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej. Ten ogromny potencjał w skali naszego województwa jest otwarty na nowe wyzwania i uzyskiwanie dodatkowych umiejętności, aby ratowanie ludzi było skuteczniejsze. Właśnie na bazie Ochotniczych Straży Pożarnych Związek OSP RP wdraża w kraju program „First Responder” – to jest „Pierwszy Ratownik”. First Responder to ratownik, który przejdzie specjalistyczne szkolenie, zostanie wyposażony w specjalistyczny sprzęt ratowniczy, ratownik, który mieszka na tej samej ulicy, w tym samym bloku, na tym samym osiedlu, reagujący na zdarzenie jako pierwszy. Jego zadaniem jest podtrzymanie funkcji życiowych do momentu przyjazdu karetki pogotowia, zastępów PSP czy OSP. System „First Responder” doskonale

sprawdza się w Europie i z powodzeniem również przyjął się w Polsce. Wiele województw w kraju już taki program realizuje. My mamy już powołanego Koordynatora Wojewódzkiego i jesteśmy na początku wdrażania tego systemu. W paru województwach, między innymi w Wielkopolsce, w województwie lubelskim, program ten jest realizowany pod patronatem Marszałka Województwa ze środków samorządu województwa lubuskiego i stąd nasz apel: drodzy Państwo, Zarządzie Województwa, Pani Marszałek, Państwo Radni – proszę przyjąć patronat nad programem „First Responder” i wpisać go na listę zadań samorządu województwa lubuskiego na rok 2024. Zrobmy to razem dla bezpieczeństwa mieszkańców województwa lubuskiego. Wniosek w tej sprawie złożymy w stosownym terminie. Dziękuję.

Informacja ZOSP RP o stanie ochrony przeciwpożarowej na terenie województwa lubuskiego w 2022 roku stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę bardzo, czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zadać pytania do przedstawionej informacji? Proszę bardzo, Pan Radny Jan Świrepo.

Radny Województwa Lubuskiego Jan Świrepo: Panie Przewodniczący, Szanowna Pani, krótkie pytanie: czy ma Pani dane ilu strażaków ochotników poniosło uszkodzenie na zdrowiu podczas akcji w 2022 r.?

Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze Elżbieta Polak: Niestety, nie mamy takich danych, ponieważ Ochotnicze Straże Pożarne do zdarzeń, do akcji, dysponowane są przez Państwową Straż Pożarną. Zgodnie z ustawą o Ochotniczych Strażach Pożarnych to Państwowa Straż Pożarna ewidencjonuje takie przypadki. Nie mamy takich informacji – my, jako związek.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Przyjmujemy informacje do wiadomości. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad.

Punkt 9.

Sprawozdanie z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w Zielonej Górze w 2022 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o zabranie głosu Pana Jerzego Łabońskiego – Okręgowego Inspektora Pracy w Zielonej Górze.

Sprawozdanie z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w Zielonej Górze w 2022 roku stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Okręgowy Inspektor Pracy w Zielonej Jerzy Łaboński: Panie Marszałku, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, w takim telegraficznym skrócie informacja na temat tego, czym Inspekcja Pracy zajmowała się w 2022 roku i jak wygląda bezpieczeństwo pracy w województwie z naszej perspektywy. Zacznę od tego, czym my się zajmujemy, bo najczęściej jesteśmy kojarzeni tylko jeżeli chodzi o to bezpieczeństwo pracy albo czasami trochę więcej – prawo pracy. Natomiast również takim zasadniczym zagadnieniem, którym się zajmujemy, jest legalność zatrudnienia zarówno pracowników polskich, jak i zagranicznych, ale cała masa różnego typu innych przepisów, dotyczących bezpieczeństwa chemicznego, ograniczenia handlu w niedzielę, nadzoru nad produktami wprowadzonymi do obrotu. Tych zagadnień jest naprawdę dużo. Tu jest wymienionych, na slajdzie, ponad 50 zagadnień dodatkowych, w których też w pewnym zakresie kontrole inspektorzy pracy prowadzą. Jeżeli chodzi o stan personalny Okręgowego Inspektoratu Pracy, to mamy na 2022 rok 82 etaty, z czego w 2022 roku pracowało 78 pracowników, dwóch mniej niż w 2021 roku. Cały czas mamy problem z naborem i to w szczególności na stanowiska inspektorskie. Tych inspektorów mamy 45 w tej chwili: 31 w okręgu w Zielonej Górze i 14 inspektorów w oddziale w Gorzowie. Te wakaty, które są, dotyczą Gorzowa na dzień dzisiejszy. Mamy problem z pozyskaniem specjalistów w branży budowlanej, elektrycznej, mechanicznej, po to, żeby te specjalistyczne kontrole były jak najlepiej prowadzone. W trakcie ubiegłego roku 4 osoby były w trakcie aplikacji inspektorskiej. Wszystkie 4 osoby tę aplikację ukończyły. Jeżeli chodzi o dane dotyczące liczby kontroli, takiej podstawowej działalności nadzorczo-kontrolnej, którą realizujemy, to ta liczba w stosunku do poprzedniego roku się zwiększyła i w 2022

roku przeprowadziliśmy 1714 kontroli. W ramach tego wydano 6412 decyzji, w tym takich decyzji najbardziej istotnych, które dotyczą bezpośrednio bezpieczeństwa w sytuacji, gdzie wystąpiło narażenie bezpieczeństwa życia, zdrowia pracowników. Było 136 decyzji wstrzymania prac, dotyczyły one 292 osób. Skierowania do innych prac, czyli tam, gdzie prace były wykonywane przy braku kwalifikacji. Mamy tutaj takich decyzji 152, dotyczyły one 355 osób. Liczba wniosków w wystąpieniach to 5715 i polecenia ustne – 319. Jest to wzrost w stosunku do roku poprzedniego. To wynika również z tego, że to był wcześniej taki rok ostrej pandemii. Pandemia praktycznie można powiedzieć od kwietnia trochę była na łżejszym poziomie, więc mogliśmy te zadania realizować w sposób bardziej bezpośredni. W takiej działalności nadzorczo-kontrolnej, takie bardzo istotne nieprawidłowości również dotyczą wypłaty zaległego wynagrodzenia za pracę. I podczas kontroli w 46 zakładach wydano 179 decyzji – zdecydowanie więcej niż w roku poprzednim – nakazujących wypłacenie 1220 pracownikom – też zdecydowanie większa liczba pracowników – kwoty około 3,6 mln zł. Też zdecydowanie większa kwota niż w roku poprzednim – tytułem wynagrodzeń za pracę i innych świadczeń ze stosunku pracy. Są to, proszę Państwa, takie sytuacje, gdzie te kwoty są bezsporne, czyli one zostały naliczone w zakładzie pracy, z różnych względów pracodawcy tych kwot nie mogli po prostu wypłacić lub nie chcieli i w tym momencie inspektor pracy jest uprawniony do wydania w tym zakresie decyzji. Zaległości ujawnione u 5 pracodawców stanowiły 65% tej kwoty, więc jak gdyby skala dotycząca liczby pracodawców, których to dotyczy w jakiś sposób jest ograniczona. Jeżeli chodzi o wykroczenia przeciwko prawom pracownika i powiadomienia prokuratury – również w roku 2022 stwierdzono ich zdecydowanie więcej, bo 1407 wobec 751 sprawców wykroczeń. W wyniku postępowań wykroczeniowych skierowano 60 wniosków o ukaranie – zdecydowanie więcej niż w roku poprzednim, bo poprzednio tylko 24. 494 postępowania mandatowe – również zdecydowanie więcej. Mniej było środków wychowawczych tylko, czyli tych środków takiego łżejszego oddziaływania. Skierowano 30 zawiadomień do prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa – również więcej niż w roku poprzednim. Czego dotyczyły najczęściej te nieprawidłowości, które inspektorzy pracy stwierdzają podczas kontroli? A mianowicie często jest to właśnie przygotowanie do pracy, badania lekarskie, szkolenia bhp, kwalifikacje. Tutaj też to zagadnienie było troszeczkę na mniej

istotnym poziomie, ze względu na ograniczenia wynikające z pandemii, przepisy pracy zezwalały na to, żeby pewne rodzaje badań, szkoleń, odroczone były do czasu zakończenia pandemii. Organizacja pracy, czyli kwestia oceny ryzyka zawodowego, brak służby bezpieczeństwa pracy, brak procedur. Duża część nieprawidłowości dotyczy maszyn i urządzeń technicznych. W dalszym ciągu jeszcze są przypadki, gdzie właściwy stan urządzeń ochronnych, stan maszyn pod kątem bezpieczeństwa nie spełnia wymaganych przepisów. Stanowiska i procesy pracy – chodzi o organizację pracy, szczególnie prac szczególnie niebezpiecznych, gdzie wymagany jest bardzo szczegółowy podział wykonywanej pracy, nadzór nad tą pracą, przeszkolenie pracowników. I tutaj też inspektorzy pracy dosyć często stwierdzali szereg uchybień. I eksploatacji urządzeń energetycznych – przede wszystkim brak lub niewłaściwe zabezpieczenie urządzeń energetycznych. Jeżeli chodzi o zagadnienia nieprawidłowości dotyczących prawa pracy, to największą grupę stanowiły sytuacje związane z nawiązaniem lub rozwiązywaniem stosunku pracy, czyli kwestia rozpoczęcia pracy, tych wszystkich dokumentów, które temu towarzyszą. Najczęściej były to uchybienia takie bardziej formalne, kwestie dotyczące czasu pracy, świadczeń ze stosunku pracy i legalności zatrudnienia. Myślę, że te nieprawidłowości też będą bardzo dobrze zobrazowane, kiedy będę mówił o skargach. Tak, jak mówiłem, jednym z elementów naszej działalności jest kontrola legalności zatrudnienia i tych kontroli w ubiegłym roku było przeprowadzonych 881 – również więcej niż w roku poprzednim. 347 kontroli legalności i innej pracy zarobkowej cudzoziemców, 12 kontroli przestrzegania przepisów prawa przez agencje zatrudnienia i agencje pracy tymczasowej, 6 kontroli przestrzegania przepisów prawa przez pracodawców użytkowników, 11 kontroli w zakresie delegowania pracowników do Polski w ramach świadczenia usług. Jeżeli chodzi o skargi – tu, proszę Państwa, jest zdecydowany wzrost – odnotowaliśmy w ubiegłym roku tych skarg. W 2022 roku wpłynęło do Okręgowego Inspektoratu Pracy 1660 skarg, 1223 było w 2021 roku, to jest 36% wzrost liczby skarg. Czego dotyczyły? Właśnie tak, jak tutaj poprzednio mówiłem o tych nieprawidłowościach, również zdecydowanie największą grupę stanowiły wynagrodzenia za pracę i inne świadczenia, nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy – 16%, warunki pracy – 15%, czas pracy – 5,5%, urlopy pracownicze – 1,5%, legalność zatrudnienia – 1,5%. I na przestrzeni lat tak się przedstawia liczba tych skarg, kiedy mieliśmy tutaj w tym

okresie pandemii trochę mniejszą liczbę tych skarg. W tej chwili ta liczba skarg znowu nam ponownie wzrosła. Tu jest wykres, który przedstawia, czego te skargi dotyczyły, więc widzimy wyraźnie, że najczęstszymi sytuacjami, kiedy się pracownicy zwracają do nas o pomoc, są te sytuacje dotyczące wypłaty wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy. Gdy chodzi o wypadki przy pracy w województwie lubuskim, według danych Urzędu Statystycznego w 2022 roku odnotowano 1610 wypadków przy pracy w województwie lubuskim, 9 śmiertelnych i 14 ciężkich. Mamy mały spadek liczby wypadków przy pracy ogółem, natomiast wzrost wypadków śmiertelnych i ciężkich, aczkolwiek są to tak małe liczby, że prowadzenie w tym zakresie statystyki mogłyby być nadużyciem, aczkolwiek każda taka sytuacja jest czymś poważnym, ponieważ prowadzi do utraty zdrowia lub nawet życia osoby, która wykonuje pracę. W ramach naszych obowiązków część z tych wypadków badamy. To są wypadki zgłaszane do Okręgowego Inspektoratu Pracy. Obowiązkowi zgłoszenia podlegają wypadki ciężkie, śmiertelne i zbiorowe. I w 2022 roku takich wypadków badaliśmy 49. Zgłoszonych było 84, bo często pracodawcy zgłaszają do nas również wypadki, które się okazują, że to są wypadki lekkie. Policja czasem do nas zgłasza wypadki lekkie. My mamy obowiązek zbadać tylko tych wypadków – jak już wspomniałem – wypadków ciężkich, śmiertelnych i zbiorowych. Wypadków ciężkich zbadaliśmy 29, śmiertelnych – 4, 4 zbiorowe, również 12 lekkich, gdzie w trakcie postępowania stwierdzono, że wypadek nie okazał się wypadkiem ciężkim lub też były takie sytuacje, kiedy inspektor pracy pojawił się na miejscu zdarzenia i w związku z zagrożeniem dla życia musiał podjąć interwencję, w związku z tym również badał taki wypadek. Jeżeli chodzi o usytuowanie liczby wypadków w województwie w stosunku do terenu kraju, to mieścimy się mniej więcej gdzieś tak w połowie stawki. Wskaźnik częstości wypadków, to jest liczba wypadków na 1000 pracujących. I tutaj mamy wskaźnik na 2022 rok – 4,8. Maksymalne wskaźniki w Polsce, w warmińsko-mazurskim jest 5,86; 5,89 w śląskim; w mazowieckim 3,44, więc jesteśmy gdzieś w połowie tej stawki. Jeżeli chodzi o wskaźnik częstości wypadków w województwie lubuskim – tak, jak ten slajd przedstawia – cały czas jesteśmy w tej tendencji malejącej, z różnymi zachwianiami tej statystyki, ale ogólnie cały czas ta liczba wypadków na 1000 zatrudnionych spada. Również, jeżeli chodzi o wartości bezwzględne wypadków, też cały czas jesteśmy w tendencji malejącej liczby wypadków przy pracy. Jeżeli chodzi o choroby zawodowe, tutaj mamy również

spadek chorób zawodowych w województwie lubuskim – 40 w 2021 roku, 37 w 2022. Jeżeli chodzi o rodzaje tych chorób, tutaj mamy też wskazanie: borelioza – 16 przypadków, przewlekłe choroby narządu głosu – 7, przewlekłe choroby układu ruchu – 2, przewlekłe choroby układu nerwowego – 6. I pojawił nam się taki nowy tutaj rodzaj choroby zawodowej, czyli COVID 19: w 2021 – 1 przypadek, w ubiegłym roku 2 takie przypadki odnotowano. I również w przestrzeni czasu cały czas liczba zdarzeń chorobowych odnotowywanych, stwierdzanych jest w tendencji malejącej. Jeżeli chodzi o inną działalność Inspekcji Pracy, bardzo mocno jesteśmy zaangażowani też w poradnictwo i w 2022 roku udzielono 12.333 porad, w tym ponad 11.000 porad prawnych i ponad 1.000 porad technicznych. Dotyczyły najczęściej kreowania stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń, bezpieczeństwa i higieny pracy, urlopów pracowniczych i czasu pracy. Jedną z takich innych działalności, którą z każdym rokiem wzmacniamy, jest działalność prewencyjno-promocyjna i informacyjna. I tak w 2022 roku w ramach Okręgowego Inspektoratu Pracy, Inspekcji Pracy, tak naprawdę realizowaliśmy 15 takich projektów. Objęto nimi ponad 4,5 tysiąca podmiotów. Tutaj, takimi podmiotami są między innymi pracownicy, pracodawcy, społeczni inspektorzy pracy, rolnicy, uczniowie. Jakie programy realizujemy? Między innymi „Budowa. Stop wypadkom”, „Kształtowanie kultury bezpieczeństwa wśród młodzieży”, „Efektywne zarządzanie ryzykiem zawodowym”, „Zdobądź dyplom Państwowej Inspekcji Pracy”, „Szczepić życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”, „Wszechchnica związkowca”. I takie przykłady tutaj z różnego typu działań, które prowadziliśmy: czy to szkolenie w zakładzie IKEA, podsumowanie konkursu „Bezpiecznie od startu”, szkoleń w Zespole Szkół Budowlanych w Zielonej Górze, laureaci konkursu „Buduj bezpiecznie” na naszej gali w Palmiarni. Takim spektakularnym wydarzeniem, które udało nam się w ubiegłym roku przeprowadzić, było zorganizowanie konferencji „Budujemy bezpiecznie i nowocześnie”, była to zarówno sesja teoretyczna, jak i pokazy praktyczne. To dzięki pomocy Państwowej Straży Pożarnej zorganizowaliśmy taki pokaz ewakuacji operatora „żurawia”. Również był pokaz najnowszych technik Urzędu Dozoru Technicznego – możliwości badania tego typu urządzeń z wykorzystaniem dronów, cieszyło się to dosyć sporym zainteresowaniem. Jeżeli chodzi o działalność prewencyjno-informacyjną, również konkursy o tematyce ochrony pracy i takim szandarowym konkursem – od praktycznie prawie 30 lat

realizowanym – jest „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej”, gdzie wyróżniamy pracodawców, którzy najlepiej dbają o bezpieczeństwo w pracy swoich pracowników. Konkurs „Budujemy bezpiecznie”, „Najlepszy społeczny inspektor pracy”, „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Bezpieczne gospodarstwo rolne” i „Bezpiecznie od startu”. Chciałbym Państwa również bardzo serdecznie zaprosić, ponieważ kolejna edycja naszej konferencji „Budujemy bezpiecznie i nowoczesnie” już w środę się odbędzie. Jest to konferencja organizowana wspólnie z Uniwersytetem Zielonogórskim z Wydziałem Budownictwa, z Instytutem Budownictwa, Lubuską Izbą Budownictwa, Lubuską Izbą Inżynierów Budownictwa, Lubuskim Forum Wodociągowym i ze Stowarzyszeniem Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy – oddział lubuski. Będzie również pokaz, oprócz sesji teoretycznej, praktyczny ewakuacji poszkodowanego z zagłębienia w sytuacji zagrożenia. Poświęciliśmy w tym roku tę konferencję w ograniczeniu zagrożeń w obiektach komunalnych i hydrotechnicznych. To by było z mojej strony wszystko. Dziękuję bardzo.

Przedstawiona prezentacja nt. działalności Państwowej Inspekcji Pracy w Zielonej Górze w 2022 roku stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do przedstawionego sprawozdania? Nie widzę. W związku z tym bardzo pięknie dziękuję za sprawozdanie. Przyjmujemy sprawozdanie.

Punkt 10.

Sprawozdanie z realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Lubuskiego za 2022 rok.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawianie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Sławomira Muzykę.

Sprawozdanie z realizacji priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Lubuskiego za 2022 rok stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa

Sławomir Muzyka: Opinia jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy macie Państwo pytania do przedstawionego sprawozdania? Nie widzę zgłoszeń. Wobec tego uznaję, iż Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 11.

Ocena sytuacji na lubuskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2022 roku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju proszę Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Informacja nt. oceny sytuacji na lubuskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w ramach Lubuskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2022 roku stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy macie Państwo pytania, uwagi? Proszę o zgłoszenia.

Nie widzę. W związku z tym uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Szanowni Państwo, w tej chwili ogłaszam 20 minut przerwy – ale tak sprawnie wykorzystajmy przerwę – musi się zebrać Komisja Zdrowia. Sala 108, proszę uprzejmie całą Komisję Zdrowia do sali 108.

przerwa

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, wznawiam obrady.

Punkt 12.

Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2022 roku”.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przed chwilą Komisja Zdrowia się odbyła. Proszę o opinię Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki, Panią Przewodniczącą Marię Jaworską.

Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2022 roku” stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska:

Komisja zaopiniowała sprawozdanie pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. O opinię Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Wiceprzewodniczącą Komisji Panią Zofię Dajczak.

Wiceprzewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Zofia

Alicja Dajczak: Opinia pozytywna Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy mają Państwo pytania do przedstawionego sprawozdania? Proszę bardzo. Nie widzę. Wobec tego przyjęliśmy sprawozdanie do wiadomości.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji

programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk nr 802/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O opinię Komisji Zdrowia Rodziny i Spraw Społecznych proszę Wiceprzewodniczącą Komisji Panią Zofię Dajczak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Wiceprzewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Zofia

Alicja Dajczak: Opinia pozytywna Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącą Komisji Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy są pytania do przedstawionej uchwały? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej – druk 802/23, proszę o głosowanie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Panie Przewodniczący, proszę przyjąć mój głos „za”, bo mam jakiś problem.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ok.

19 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/780/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie przyznania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego Województwa Lubuskiego w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej w kierunku szczepień przeciwko grypie dla osób w wieku 65 lat i więcej stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie utworzenia spółki prawa handlowego Województwa Lubuskiego pod firmą PARK TECHNOLOGII KOSMICZNYCH – BADAŃ, ROZWOJU I INNOWACJI Sp. z o.o. – druk nr 798/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy jest już Pan profesor Banaszkiewicz? Proszę uprzejmie o przedstawienie informacji w tym punkcie porządku obrad.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Centrum Badań Kosmicznych PAN prof. dr hab. Marek Banaszkiewicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, trochę Państwa wymęczone, bo tutaj jest dużo informacji. Jak Państwo widzicie, mamy do powołania spółkę, która się nazywa: „Park Technologii Kosmicznych – Badań, Rozwoju i Innowacji”. Te dwie odnogi, które są tutaj wymienione, tzn. technologie kosmiczne, a później badania, rozwój i innowacje to są dwa filary, na których chcemy tutaj budować duży potencjał innowacyjny. Może zacznę od technologii kosmicznych. Ja się zajmuję technologiami kosmicznymi, badaniami kosmicznymi od 40 lat, przechodziłem już różne fazy między innymi w 2006 roku Województwo Mazowieckie chciało zbudować satelitę, który miał się nazywać „Mazovia” i Pan Marszałek Struzik był wielkim entuzjastą, ale projekt przegrał politycznie bo oczywiście został wyśmiany – po co Polsce satelita. I w ten sposób mamy powiedzmy 7 lat w plecy, jeśli chodzi o rozwój właśnie kosmosu w Polsce. Ale tutaj Pani Marszałek teraz rozumiem jest kolejnym ryzykantem, ale ryzyko jest w tej chwili bardzo dobrze skalkulowane, więc chcę o tym powiedzieć. Otóż jeśli się mówi o technologiach kosmicznych to pierwsza reakcja polityków, w ogóle u ludzi, jest taka – a po co technologie kosmiczne? My sobie doskonale bez nich radzimy. To nie jest prawda, każdy z nas podobno, kilkadziesiąt razy w ciągu dnia używa technologii kosmicznych, czy to w postaci GPS-u, czy łączności w

telewizji satelitarnej, czy wreszcie w informacji o pogodzie, która jest w tej chwili prawie całkowicie wyznaczana przez satelity meteorologiczne. Więc to jest ten pierwszy punkt, który w tej chwili rozumiem został przez wszystkich opanowany i nie budzi kontrowersji. Drugi to jest taki: dlaczego technologie kosmiczne rozwijać w Polsce? Niech to rozwijają Amerykanie, Niemcy inne nacje, po co my to mamy robić skoro mamy znacznie istotniejsze potrzeby. I to znowu w tej chwili chyba ten argument powoli umiera na szczęście. I wtedy się pojawia trzeci: czy to jest opłacalne? A więc mogę powiedzieć tak: na świecie to jest opłacalne, to jest sektor, który ma 15% stopę wzrostu obecnie i w ciągu następnej dekady – taki jest planowany – na różnych polach. To są usługi właśnie związane z telekomunikacją, jest ten GPS słynny, ale też w tej chwili zaczyna się eksploracja księżyca, zaczyna się turystyka kosmiczna – to są takie pola, które bardzo szybko prawdopodobnie będą akcelerować. Pytanie jest oczywiście: czy my potrafimy ten zysk wygenerować? I tutaj chcę Państwu w tej chwili pokazać kilka slajdów, które zilustrują to jakie są zamierzenia. To jest ta pierwsza noga. Druga noga, którą wziął pod opiekę Pan doktor Tutaj, to są badania, rozwój i innowacje, i to chodzi o to aby stworzyć taki ekosystem, który wesprze działalność innowacyjną w lubuskim. Lubuskie ma dosyć niski indeks innowacyjności w Polsce, ale proszę się tym nie sugerować, ja od 7 lat jestem tutaj w lubuskim i nie widzę jakiegoś bardzo wielkiego zapóźnienia technologicznego. Problem polega na tym, że te innowacje są liczone w dosyć specyficzny sposób np. w formie publikacji, udziału w konferencjach między innymi i tak dalej. Natomiast to, co przedsiębiorcy lubuscy skutecznie robią, czyli na przykład współpracują z partnerami zagranicznymi, nie jest w taki oczywisty sposób oceniane, a tutaj lubuskie stoi bardzo dobrze, chociażby dzięki temu, że sąsiaduje z landami niemieckimi. Więc ten ekosystem ma służyć temu, żeby po pierwsze właśnie jak gdyby zbalansować ten dobry rozwój przedsiębiorstw sektora akademickiego w lubuskim z tymi wskaźnikami, do których się trzeba jeszcze dobrać, żeby uzyskać wyższy poziom w rankingu. A poza tym ma nauczyć nas wszystkich, jak się do tych projektów innowacyjnych zabierać i tutaj Pan dr Tutaj jest ekspertem – wieloletnie ma doświadczenie w tym i rozumiem, że poprowadzi bardzo dobrze ten element. Teraz najważniejsze zadanie dla nas tutaj w tym Parku Technologii Kosmicznych – Badań, Rozwoju i Innowacji to jest oczywiście pozyskiwanie pieniędzy jak chcemy się samofinansować i takim dobrym źródłem pieniędzy jest transfer środków

europiejskich, czyli programy takie jak „Horyzont Europa”. Oczywiście jako wkład nasz do takiego projektu, to może być laboratorium, w którym będą wykonywane badania i dlatego tutaj przestępujemy z pewnym kapitałem do prowadzenia takiej działalności. Cel spółki to jest właśnie prowadzenie i udostępnienie laboratoriów badawczych oraz opracowywanie projektów – badania, rozwój, innowacje. To jest powiedzmy ta noga kosmiczna i nie tylko, a poza tym sieciowanie i integracja, inspirowanie podmiotów, obszarów biznesowych, też jednostek samorządu do działań proinnowacyjnych. I tutaj uwaga jest taka, że oczywiście to jest takie koło zamachowe, które chcemy ruszyć ale to koło będzie działać tylko wtedy, jeśli będzie pewna kultura innowacyjności stworzona, a z tym to trzeba zacząć od poziomu szkół i to nawet szkół podstawowych. Bo innowacyjność, jak Państwo wiecie, bierze się z dwóch elementów: albo ktoś jest ciekaw jak coś działa i chce do tego dojść i ulepszyć – to jest ten taki wątek nazwijmy to podażowy – albo ktoś ma jakiś problem, który chce rozwiązać i nie wie jak, szuka innowatora, który mu to pomoże, i to jest ten wątek popytowy. I tu chcemy się tymi dwoma wątkami zająć, tzn. skłaniać młodych ludzi do tego żeby coś wymyślali, coś nowego. A także chcemy zwrócić się do przemysłu, do jednostek terytorialnych, samorządu terytorialnego z pytaniami jak im pomóc, żeby ich działalność była bardziej efektywna a to się wiąże z procesem innowacji. Czyli misja spółki to jest zwiększenie poziomu innowacji w województwie lubuskim poprzez właśnie taką działalność w sektorze jednym z najbardziej innowacyjnych na świecie, czyli działalności kosmicznej, innej wysokotechnologicznej oraz druga rzecz to jest koordynowanie polityki innowacji. Tutaj są wymienione cele, już bardziej szczegółowe. To jest pierwszy: integracja podmiotów sektora kosmicznego w województwie lubuskim, już się częściowo dokonała. Powstało partnerstwo technologii kosmicznych i odniosło szczerze mówiąc sukces, bo wylądowało na I miejscu w rankingu partnerstw. Wpieranie rozwoju technologii i badań kosmicznych, i pokrewnych – temu służy na przykład powołanie tutaj Oddziału Centrum Badań Kosmicznych w Zielonej Górze Polskiej Akademii Nauk i oczywiście współpraca z Uniwersytetem Zielonogórskim i z Akademią Jakuba z Paradyża w Gorzowie. Komercjalizacja wyników prac B+R+I, to już jest właśnie ten efekt działalności projektowej zarówno w partnerstwie, jak i w Parku Technologii Kosmicznych. Wspieranie działalności innowacyjnej i klastrowej, tu jest bardzo obfity program przygotowany przez dr Tutaję z konkretnymi już projektami, które można

będzie rozpoczynać praktycznie od powołania spółki, czyli za parę miesięcy jeśli Państwo na to się zgodzicie i rozumiem są już określone partnerzy i środki, które można pozyskać z pieniędzy europejskich. I oczywiście współpraca z regionalnymi centrami innowacji i technologii kosmicznych w Polsce, Europie i na świecie – tu nie ma z tym problemu, bo tutaj Park Technologii Kosmicznej jest już dobrze rozpoznany w Polsce. Prezes Polskiej Agencji Kosmicznej był z wizytą u Pani Marszałek w zeszłym roku i bardzo był przychylnie nastawiony do możliwości współpracy z Parkiem. Teraz profesjonalizacja instytucji oraz podmiotów takich jak: jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pożytku publicznego, podmioty gospodarcze. Przez to rozumiemy to, że jak gdyby innowacja jest wprowadzana nie tylko w postaci jakiś produktów, ale to jest też innowacja taka, nazwijmy, procesowa i tutaj właśnie dr Tutaj ma duże doświadczenie w tym jak takie zabiegi prowadzić. Systematyczny pomiar zachowań i decyzji jednostek, i organizacji, a także społeczności województwa lubuskiego – to są te instytucje, które były wymienione poprzednio w pkt 6, chodzi o to, żeby monitorować na ile ten proces, który chcemy prowadzić, czyli wzrostu i innowacyjności, udaje się. Rekomendacje i wdrażanie ulepszeń wspomagających rozwój społeczności lokalnych, samorządowych wspólnot, to jest to, o czym mówiłem, tzn. że jest popyt na coś, na rozwiązanie jakiegoś problemu. Przykładowo uderzę w wysokie tony – właśnie Odra zanieczyszczona, trzeba ją monitorować, trzeba znaleźć sposób żeby taki system pomiarowy wprowadzić, mieć stałe dane i tak dalej. Rozwój myślenia strategicznego w zakresie życia społecznego i gospodarczego, propagowanie działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności w każdym wymiarze, to jest dosyć oczywiste. Cele szczegółowe to są te najważniejsze wybrane z tych, które były poprzednio przedstawione, więc to już nie będę Państwu tego czytał, bo to już wiecie. I teraz zakres działalności, co my chcemy robić tutaj w tej spółce. Więc po pierwsze: przychodzimy tu z pewną – ja tu mówię w tej chwili o potencjalnej kadrze – przychodzimy z wiedzą, dosyć dużą o tym jak działa sektor kosmiczny, jak się prowadzi działalność kosmiczną, jak wyglądają technologie kosmiczne – to jest ta jedna strona. A druga to jak prowadzić proces właśnie zwiększenia innowacyjności, jak go mierzyć, jak stymulować działalność innowacyjną – to jest ta druga noga. I teraz mając ten kapitał chcemy inkubować firmy rozpoczynające działalność. Jest wiele osób, które mają jakieś pomysły na to, co by zrobić, ale po pierwsze: nie może

się przedrzeć przez instytucjonalną stronę tego, bo to trzeba zarejestrować firmę, znaleźć jakiś dobry biznesplan, sfinansować i tak dalej, więc po to, żeby takie firmy miały łatwiejszy start, wprowadza się inkubatory. My to będziemy robić. Świadczenie usług biznesowych, to jest właśnie to, o czym mówiłem, czyli pomoc przy zakładaniu firmy i rejestrowaniu, tworzenie biznesplanu. Wynajem laboratoriów, powierzchni produkcyjnej i laboratoryjno-produkcyjnej. Otóż Park Technologii Kosmicznej będzie miał 7 laboratoriów z czego takie kosmiczne czysto, to będą chyba 4. Natomiast jest jedno laboratorium mechaniczne, które w przyszłości może być wykorzystywane do celów: badań czy technologii kosmicznych, ale ma też klientów przede wszystkim w sektorze samochodowym na przykład, który tutaj ma wiele firm w lubuskim i się tym zajmuje. Jest też laboratorium robotyki, co prawda, które może działać zarówno jako robotyka kosmiczna, jak i robotyka naziemna, tym bardziej, że to będzie basen z robotem. Ten basen nie jest po to żebyśmy się tam kąpali, tylko po to żeby robot działał w warunkach takiej fazy bez grawitacyjnej, bo woda jak się dobrze zrównoważy, masę tego obiektu z wyporem, to tak gdyby pod wodą, ten robot się porusza jakby nic nie ważył. Dalej: usługi badawcze. Ponieważ po pewnym czasie tutaj się stworzy kadra, która będzie wiedziała jak korzystać z tych laboratoriów, to może też świadczyć usługi badawcze komuś kto nie chce sam obsługiwać, tylko chce po prostu wynająć kadrę, która mu przeprowadzi pewne badania i przedstawi wynik. I działalność szkoleniowo-edukacyjna, czyli po prostu edukowanie kogokolwiek kto chciałby coś więcej wiedzieć o technologiach kosmicznych, o rozwoju w ogóle technologii wysokiego lotu. Struktura organizacyjna jest bardzo prosta – na szczycie jest Rada Nadzorcza, pod nią jest Zarząd. Zarząd będzie bardzo wąły w tej chwili, bo dwuosobowy. Oczywiście będzie wspomaganie poprzez części etatowe: sekretarkę, informatyka i marketingowca, a na dole są laboratoria, projekty B+R+I. To się ma wszystko samofinansować, zobaczymy jak to wyjdzie. W pierwszych latach będzie to trudne, ale będziemy się starali oczywiście, żeby ten proces przebiegał jak najładziej, jak najszybciej. Tutaj takie na razie wirtualne a w przyszłości może realne sekcje – to jest sekcja projekcji B+R+I, czyli sekcja, która może inicjować i aplikować o indywidualne projekty, o środki finansowe na rozwój właśnie tego typu działalności. Sekcja jednostek samorządu terytorialnego i NGO, więc to jest obsługa komercyjna tych jednostek. Sekcja Partnerstw i Obserwatorium Społeczno-Gospodarcze – to są partnerstwa, klastry i tak dalej, coś co już w tej chwili się dzieje i rozumiem, że trzeba

utrzymać ten poziom aktywności, który się dokonał, bo rozumiem, że w tej chwili jest już wiele działających klastrów, które czekają tylko na kolejne szanse, na aplikację o projekty. Sprzedaż usług związanych z ochroną własności intelektualnej, wsparcie takiej działalności. Sekcja Park Technologii Kosmicznych. Sekcja Obsługi Inwestora i Klienta. Teraz jaki jest harmonogram tej spółki. Chcielibyśmy doprowadzić do tego, że akt notarialny spółki zostanie podpisany w przyszłym miesiącu, czyli w czerwcu. Spółka powinna rozpocząć działalność 1 lipca – to jest pewien wymóg taki, którego nie możemy odpuścić dlatego, że pieniądze są europejskie i to jest ostatni moment, kiedy ta spółka może oficjalnie rozpocząć działalność, bo później będą kłopoty z tym uzasadnieniem finansowania tego przedsięwzięcia. Zatwierdzenie i wdrożenie struktury organizacyjnej spółki – do 31 lipca, rekrutacja na te stanowiska pomocnicze, o których mówiłem. Aplikacje o projekty Unii Europejskiej, wybór podmiotu do obsługi finansowej i prawnej – do 31 lipca. Opracowanie Strategii Rozwoju Spółki, szczegółowego harmonogramu aplikowania o środki zewnętrzne na lata 2023/2024, to też do 31 lipca. Wiedziecie Państwo, że tutaj w czerwcu i lipcu będzie mnóstwo roboty. Opracowanie wniosków i aplikowanie o środki zewnętrzne z polityki spójności oraz programów horyzontalnych – to się dzieje cały czas ale rozumiem, że zaczynamy umownie 31 sierpnia 2023 br. Przejęcie projektu – Park Technologii Kosmicznych w trybie in-house od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego do 30 listopada, bo to jest termin zakończenia wyposażenia parku. Zakończona budowa Parku ma być w ciągu następnych paru tygodni, a w tej chwili trwa intensywny proces wyposażania. Uruchomienie laboratoriów – do 31 grudnia. Czyli cały czas obracamy się w bardzo krótkim terminie najbliższego półrocza. Później jest uruchomienie ośrodka badawczo-rozwojowego dla jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych województwa lubuskiego – znowu termin grudniowy. Utworzenie sekcji obsługi inwestora oraz przedsiębiorcy, też do 31 grudnia a w trybie ciągłym od końca lipca tego roku – prowadzenie seminariów, konsultacji w obszarach różnych tj.: finansowanie rozwoju przedsiębiorstw; zabezpieczanie własności intelektualnej w firmie, organizacji; tworzenie dokumentów strategicznych. Czyli proces wspierania przedsiębiorców nowych, młodych, którzy chcieliby stosunkowo niskim kosztem organizacyjnym doprowadzić do działania przedsiębiorstwa, skoncentrować się na działalności merytorycznej. Finanse są bardzo skromne na ten rok – 1 mln złotych.

Park też nie będzie działał jakoś bardzo intensywnie, więc prawdopodobnie ten milion – rozumiem, że on jest mniej więcej już zalokowany. Najważniejsze z tego miliona to jest 400 tysięcy, potrzebne na wkłady własne do programów międzynarodowych głównie „Horyzont Europa”. W tej chwili w programach europejskich trzeba mieć wkład własny i spółka będzie taki wkład oferowała ze swojego budżetu tegorocznego. Dlaczego ta spółka ma powstać w ogóle a nie co innego? Okazuje się, że podmiot, który ma być operatorem Parku Technologii Kosmicznych nie może być podległy, nie może być pod Urzędem Marszałkowskim, nie może podlegać, nie może być strukturą administracyjną, to musi być spółka. Żadna spółka marszałkowska nie spełnia wymogów merytorycznych do nadzoru nad projektem Parku Technologii Kosmicznych, a pozyskanie kadry do istniejących spółek jest niemożliwe, bo to jest wąsko wyspecjalizowana działalność. Spółka ma zrzekać i przyciągać talenty, start-upy i młodych naukowców, i to ma przeciwdziałać zjawisku, które tutaj w lubuskim jest szczególnie silne – drenaż mózgu. To znaczy, pierwszy wybór studiów, jak rozumiem, młodych zdolnych ludzi po szkołach to jest Warszawa albo Kraków a kolejne to jest Wrocław, Poznań albo Szczecin, dopiero na końcu jest Zielona Góra. Więc dopóki tu się nie stworzy jakiś dobry ośrodek, który będzie w Polsce rozpoznawalny to studenci będą uciekać, bo będzie im się wydawało, że tutaj nie ma szans na kompetentne nauczanie. Spółka ma być partnerem regionalnych klastrów, który to partner wzmacnia i wykorzystuje kompetencje z różnych obszarów gospodarki a na celu ma to wzmocnienie polityki regionalnej oraz dotychczasowych działań województwa lubuskiego. I wtedy, jeśli będziemy mogli tutaj wykorzystać właśnie wiedzę i kompetencje przede wszystkim dr Tutaja, to będzie można uruchamiać projekty w partnerstwach międzynarodowych, sięgać po środki z takich jak:” Cosme”, „Interreg”, czy „Life”. I oczywiście spółka jak gdyby przejmuje tutaj rolę Koordynatora Lubuskich Inteligentnych Specjalizacji oraz będzie tworzyła Huby Innowacji, więc spółka żeby mieć tu jakikolwiek sukces na poziomie krajowym, musi mocno się rozpychać łokciami żeby się dostać do grup roboczych ministerstw oraz wpływać na krajową politykę wsparcia klastrów i firm. I to jak się wszystko weźmie razem, to to jest szansa na silny zastrzyk zwiększenia wizerunku regionu w kraju i zagranicą i na pewno tutaj możliwość tego, że taka spółka będzie elastycznie się dostosowywać do zmian, które bardzo szybko teraz zachodzą, będzie śledziła te zmiany i będzie adaptowała się do nich. Takie rzeczy

jak Covid, wojna są oczywistym przykładem tutaj, więc jest jak najbardziej na miejscu żeby się tutaj w tej roli też odnalazła. Tutaj jest takie podsumowanie właściwie tego uzasadnienia, że województwo lubuskie zaczęło ten proces jak gdyby takiej transformacji na rzecz innowacji już kilka lat temu i jest w tej chwili dosyć duża grupa partnerów, interesariuszy regionalnych właśnie tego procesu proinnowacyjnego właśnie w ramach aplikacji na obszary kluczowe, w ramach Lubuskich Inteligentnych Specjalizacji, aż 8 partnerstw złożyło aplikację i chyba większość z nich była bardzo dobrze oceniona, a te partnerstwa grupują już kilkaset podmiotów. Powołanie spółki realizuje te cele, które były wymienione, ale też podtrzymuje to, co już lubuskie robiło, czyli właśnie zajmuje się tymi partnerstwami, próbuje im pomóc i tak dalej. To chyba byłoby wszystko. Także dziękuję bardzo.

Przedstawiona informacja nt. utworzenia spółki prawa handlowego Województwa Lubuskiego pod firmą PARK TECHNOLOGII KOSMICZNYCH – BADAŃ, ROZWOJU I INNOWACJI Sp. z o.o. stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Panie Profesorze. Procedujemy dalej, do dyspozycji będzie Pan Profesor, oczywiście Zarząd, będzie też Pan Jarosław Flakowski. W tej chwili pytanie zgodnie z procedurą – opinia Komisji Budżetu i Finansów, proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. I teraz jest pora na pytania, uwagi do projektu uchwały. Proszę o zgłoszenia. Pani Aleksandra Mrozek, proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję. To, że tematem dzisiaj będziemy się zajmować na sesji Sejmiku to usłyszeliśmy jako Radni podczas spotkania Pana Przewodniczącego z szefami klubów. Nie ukrywam, że wtedy też była konsternacja po stronie Przewodniczącego, że do tej pory tak naprawdę nic nie wiemy. Dziękujemy Panu Profesorowi za naświetlenie sprawy, natomiast szkodzi to, że tak istotny temat nie był przedmiotem komisji. Na przykład

Komisji Gospodarki, bo to, że w budżecie zabezpieczyliśmy milion złotych to chyba tylko wymóg formalny. Natomiast szkoda, że nie mogliśmy popytać podczas prac komisji merytorycznych, z uwagi na to, że Sejmik funkcjonuje w takim o to kształcie, że za chwilę kończy mi się czas wypowiedzi i będzie to wszystko, co będę miała do powiedzenia. A zatem żałujemy, że tak istotne sprawy nie były przedmiotem komisji. Myślę, że nie jesteśmy aż tak dociążeni, żeby nie móc się spotkać i porozmawiać. Cudownie byłoby gdybyśmy mogli rozmawiać z osobami tak merytorycznymi, jak tutaj Pan Profesor, dlatego że to jest istotny temat. Dzisiaj tu podczas prezentacji padły argumenty, które dla mnie są bardzo istotne, podkreśla się, że województwo jest na tym niskim poziomie innowacyjności. Toczyliśmy swojego czasu spory dotyczące tego: czy to rankingi są właściwe, czy niewłaściwe, dzisiaj mamy potwierdzenie, a zatem jakby patrząc na perspektywy, jest taka potrzeba ale za mało wiemy, mowa jest o inkubatorze. Nie wiemy, czy ten inkubator miał być to ten, który był realizowany w ramach tego budynku pasywnego jako pewien etap, czy to dodatkowy – nie mamy wiedzy. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Ja tylko odpowiem Pani Radnej: zapewniam, bo uczestniczyłem, Komisja Finansów bardzo dogłębnie rozpatrywała tą rzecz. To tylko dla Pani wyjaśnienia, a dla mnie pewnym wyjaśnieniem jest to, o czym Pan Profesor tu wspomniał, że zasadnicze rzeczy mają się dziać od 1 lipca, tak jak słusznie Pani zauważyła, że tutaj w wystąpieniu Pana Profesora wiele rzeczy usłyszeliśmy i po prostu czas biegnie, program jest przedstawiony. Czy jeszcze ktoś z Państwa chciałby zadać pytania w tej sprawie? Proszę o zgłoszenia. Pani Radna Helena Hatka, proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Dziękuję, Panie Profesorze, za przygotowanie prezentacji i wyjaśnienie nam Państwa koncepcji. Mam pytanie: kto jest autorem tej koncepcji i tych materiałów, które zostały nam przedłożone – to jest pierwsze pytanie. Drugie pytanie: czy osoby, które przygotowywały tę koncepcję mają praktykę w zarządzaniu tego typu projektami? Mam na myśli spółkę prawa handlowego, bo ja rozumiem, że to jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pan Profesor będzie odpowiadał, tak? Proszę bardzo.

Centrum Badań Kosmicznych PAN prof. dr hab. Marek Banaszkiewicz: Tak, ja odpowiem, że te materiały przygotował Pan dr Tutaj z moim udziałem, też w konsultacji z Urzędem Marszałkowskim, ale my byliśmy głównymi tutaj wnioskodawcami. Jeśli chodzi o zarządzanie to ja mogę za siebie mówić, Pan dr Tutaj też ma doświadczenie zarówno w administracji, jak i w biznesie. Byłem przez dwie kadencje Dyrektorem Centrum Badań Kosmicznych czyli prowadziłem instytucję dosyć dużą, bo stuosobową i byłem pierwszym Prezesem Polskiej Agencji Kosmicznej, też ją właściwie zorganizowałem od podstaw. Jako przedsiębiorca to występowałem tylko w spółkach, które sam zakładałem, już nie działałem tam, ale część z nich zakończyła się sukcesem, część nie – w każdym razie mam pewne doświadczenie biznesowe.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Kto z Państwa jeszcze chciałby? Pani Beata Kulczycka, proszę uprzejmie.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Szanowni Państwo, ja rozumiem, że powiedzieliśmy w 2018 rok – tak dla Centrum Kosmicznego i dzisiaj konsekwentnie musimy budować instytucjonalność tego projektu i ta spółka, ten operator jest jak najbardziej wiarygodną instytucją, która podejmie się tego działania. Ale ja mam pytanie, Panie Profesorze, ponieważ Pan opowiada tutaj o pewnych usługach, które będzie świadczyła spółka. Proszę powiedzieć ale tak formalnie, jakie będziemy generować przychody? Jakiej spółka będzie miała przychody? Oprócz tych projektów, realizowanych czy to z „Horyzontu”, czy to z funduszy unijnych, bo z tego, co pamiętam, Panie Profesorze, duża część powierzchni miała być wynajmowana na zasadach komercyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw. Oczywiście z uwzględnieniem tego transferu korzyści, o których Pan Profesor raczył mówić. Natomiast ja naprawdę czegoś tu nie rozumiem i chciałabym wyraźnie wiedzieć na jakich zasadach odbywa się tzw. usługa świadczenia tam różnych działań. Po pierwsze: jaka powierzchnia ma być, bo to jest istotny argument, który przemawiał za tym żeby w ogóle ten Park Technologii

Kosmicznych był tworzony. A po drugie, Panie Profesorze, jeżeli tam tworzymy obsługę organizacji pozarządowych czy JST, to proszę powiedzieć: czy dla JST te usługi świadczone przez spółkę, będą odpłatne, czy będą nieodpłatne? Bo jako samorządowiec chciałabym wiedzieć, na jakich zasadach ma się odbywać moja współpraca z tego rodzaju podmiotem – jakby nie patrzeć – propublicznym, w głównej części sfinansowanym przez środki publicznych.

Centrum Badań Kosmicznych PAN prof. dr hab. Marek Banaszkiwicz: Jasne, to wiele pytań i wiele odpowiedzi będzie wobec tego. Ja ten sceptycyzm, co do tego, czy na kosmosie można zarobić, obserwuję od początku tego projektu, czyli od roku 2018 i w związku z tym zostały wprowadzone pewne zabezpieczenia. Jednym z takich zabezpieczeń jest sala do wynajęcia, drugim to są te pomieszczenia, o których Pani mówiła, bo ktoś będzie wynajmował, będzie płacił, albo przynajmniej będą pieniądze na to żeby płacił, bo te pieniądze można pozyskać z Unii Europejskiej, niekoniecznie z funduszy finansów województwa. Ta powierzchnia nie jest duża, to do wynajęcia bo ona jest na najwyższym piętrze i to jest powiedzmy 15% całej powierzchni. Tam są takie powiedzmy 15 metrowe klitki, w których jedno czy dwuosobowa firma może zacząć działalność, także to nie jest nic jakiegoś super, jakieś wielkie przestrzenie. Rozumiem, że to jest taki typowy model inkubacji firmy przez rok czy dwa, bo to na ogół tyle trwa. Teraz drugie pytanie: jakie te przychody mają być i skąd one się mają brać? Można na to spojrzeć z tego jakie będą koszty firmy, koszty spółki, ona ma uzyskać i popatrzeć też jaki jest rynek na takie usługi, więc jeśli policzyć, że koszt wyposażenia – pomijam budynek, on oczywiście też się tam liczy w dłuższej perspektywie ale wyposażenie trzeba co jakiś czas odnawiać, policzyć amortyzację – więc to wyposażenie kosztuje 40 milionów. Najdroższe urządzenia, które tam są po parę milionów złotych, to są urządzenia takie do testów kosmicznych – 3 czy 4 i laboratorium mechaniczne, i to są urządzenia, które amortyzują się przez 20 lat, więc ten koszt roczny nie będzie jakiś duży, oczywiście się bardzo szybko amortyzują i to musimy odnawiać: komputery i oprogramowanie i tak dalej. To stanowi powiedzmy, no nie wiem, dwadzieścia parę procent tego kosztu. A ta pozostała część też około 30-40%, to jest ta kategoria pośrednia, to jest okres amortyzacji 5 lat. Więc można policzyć ile my musimy zarabiać, te zarobki roczne muszą być na poziomie, jeśli tylko liczymy amortyzację, to z 8 milionów trzeba zarobić. Teraz czy można zarobić 8

milinów? Więc teraz mogę powiedzieć – to zależy jak będziemy tutaj obrotni. Koszt wykorzystania takiego pojedynczego urządzenia kosmicznego np. w Berlinie, bo mają podobne, czyli takie wytrząsarki, która symuluje to, co się dzieje podczas startu rakiety, czy komory próżniowo-technicznej, to idzie rzędu 7 tysięcy euro dziennie. Oczywiście tego się nie robi codziennie, ten test trwa 2 dni, później 2 tygodnie przerwy, później dalej, więc to trzeba po prostu tych klientów tutaj jak najbardziej pozyskiwać. Takie urządzenia rozproszone są w Polsce, natomiast nie ma żadnego ośrodka, który miałby te wszystkie urządzenia razem. W związku z tym tu można przeprowadzić testy kompleksowe, wtedy ktoś przyjeżdża na miesiąc, robi testy próżniowo-termiczne – 2 tygodnie, sprawdza aparaturę, przechodzi do testów tego wytrząsania, a później robi testy elektro-magnetyczne – to też jest taka wielka komora 6 metrowa do kompatybilności elektro-magnetycznej. I takie testy mogą kosztować spokojnie kilkadziesiąt tysięcy euro, to możemy świadczyć takie usługi dla Polski, dla zagranicy. Oczywiście klucz jest taki, że trzeba znaleźć tych klientów. W Polsce już są klienci bo realizują projekty dla ESY i alternatywą dla korzystania z takiego ośrodka byłby wyjazd gdzieś za granicę, a wtedy są koszty utrzymania znacznie większe: hotel, przejazd i tak dalej. Więc pewne szanse biznesowe, nawet dobre, ja tutaj widzę. Teraz jeszcze pytała Pani o opłaty za usługi, no więc rozumiem to jest domena Pana dr Tutaja, że pewne opłaty będą, bo oczywiście ten usługodawca, czyli ten wykładowca, musi też mieć z tego jakieś pieniądze, ale nie sądzę żeby to były koszty takie, które by zrujnowały samorządy. Myślę, że będziemy mogli taką kalkulację przedstawić dosyć szybko.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę kolejne pytania. Pani Helena Hatka zrezygnowała. Pani Radna Gośniowska-Kola, proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Szanowny Panie Profesorze, jeszcze raz bardzo dziękuję, bo po raz pierwszy się spotkaliśmy z takim ogólnym jednak zarysem dotyczącym funkcjonowania tej spółki i potrzeby dopędzenia innych województw. Na tle Polski jesteśmy, tak jak często wskazywaliśmy, w ogonie, jeżeli chodzi o nakłady na innowacje, badanie i rozwój – tutaj jest pewna niespójność narracji, którą nam przekazuje zawsze Zarząd Województwa Lubuskiego, twierdząc, że jest inaczej. Pan Profesor potwierdza nasze

wielokrotne prośby o to, żeby te nakłady były zwiększane. Chcę też zapytać, bo oczywiście mamy ograniczoną wiedzę i powinna być poświęcona temu Komisja Gospodarki, Budżetu – może wszyscy radni chcieliby w tym uczestniczyć, dlatego, że mamy w swoich zakresach możliwości, ograniczoną wiedzę. Sprawdziłam sobie w tej chwili kim jest Pan dr Jerzy Tutaj – z uznaniem sprawdzam, że był kiedyś z ramienia Platformy Obywatelskiej Radnym Sejmiku Dolnośląskiego i rozumiem, że w zakresie socjologii ma wybitne dokonania, system społeczny w doktrynie buddyjskiej na tle historii Indii – tu wszyscy możemy sobie to przeczytać, oczywiście nie jest ta osoba nam znana. Chciałabym wiedzieć, jaki projekt, który jest autorstwa Pana dr Tutaja, funkcjonuje obecnie? Jakie są jego efekty? Czy możemy mieć jakiś punkt odniesienia? Pytania padają zasadne, co do potrzeby biznesplanu, to są takie bardzo ogólnikowe informacje, które Pan Profesor był uprzejmy przekazać. Dziękuję.

Centrum Badań Kosmicznych PAN prof. dr hab. Marek Banaszkiewicz: Ja myślę, że najlepiej gdyby Pan dr Tutaj przedstawił, odpowiedział sam. Ja mogę powiedzieć z mojej perspektywy, że te partnerstwa właśnie, ten konkurs na te partnerstwa, bo ja tu jestem od dosyć dawna w Zielonej Górze i właśnie 2 lata temu chyba, może nawet więcej dotarła do mnie informacja z Urzędu, że są jak gdyby takie webinaria – to było jeszcze w okresie pandemii – na temat innowacyjności. I pamiętam te pierwsze były takie dosyć jeszcze mgliste, tzn. tam nie wiadomo było, że mamy powołać partnerstwa ale te partnerstwa były jakieś takie dobierane na zasadzie kryteriów, powiedziałbym takich, że jak tutaj jest firma „LUX” to trzeba ją..., że światło to kosmos, to może z kosmosem i tak dalej. Później to się wszystko wyczyściło i muszę powiedzieć, że jestem pełen uznania, bo te partnerstwa..., my też aplikowaliśmy, ja gdybym nie wiedział, że takie partnerstwa w ogóle mają powstać to bym się nie zainteresował jak tu rozwijać sieć kosmiczną. Ja znałem tylko jedną firmę, która się zajmowała kosmosem czyli „Hertz Systems”, a okazało się, że jak zaczęliśmy się dowiadywać kto tu może, to mamy już w tej chwili piętnastu czy szesnastu partnerów z czego połowa to są przedsiębiorcy. Tu wielka zasługa dr Tutaja, że taki program stworzył, ale może zechce jeszcze powiedzieć o innych swoich inicjatywach.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę uprzejmie, zapraszam Pana.

Centrum Badań Kosmicznych PAN dr Jerzy Tutaj: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Państwo, odpowiadając Pani Radnej na wątpliwości, chcę powiedzieć, że jestem współautorem Strategii Innowacji dla Województwa Lubuskiego, myślę, że to Pani Radna wie. W tym Programie Rozwoju Innowacji w V rozdziale mamy rozpisany właśnie między innymi: podmiot, instytucję, która ma zarządzać innowacjami w regionie lubuskim. Ja nie tylko byłem rzeczywiście Radnym Sejmiku Dolnośląskiego przez 8 lat, ale również przez jedną kadencję w Zarządzie Województwa Dolnośląskiego byłem odpowiedzialny za Fundusze Europejskie i za Politykę Rozwoju Regionalnego, to tak tytułem tutaj doprecyzowania tego, co Pani Radna była łaskawa powiedzieć. Ponadto jeśli chodzi o działania w kierunku tworzenia dokumentów strategicznych dla samorządów, dla organizacji pozarządowych, czy szerzej innowacji to jest działanie, które podejmuję od kilkunastu lat, głównie rzeczywiście w województwie dolnośląskim, na początku, i ono skierowane jest generalnie do tego, żeby właśnie takie organizacje jak samorząd, jak organizacja pozarządowa, przede wszystkim opierała się o myślenie strategiczne. Czyli nie o budżet tu i teraz, na Dolnym Śląsku zderzamy Strategię Rozwoju i budżety – wtedy widzimy, że jest 15-20% maksymalnie nakładania się, a tak to jest co roku walczenie o środki finansowe, więc tym się między innymi różnimy od samorządów w Europie Zachodniej, że u nas następują ciągłe zmiany. Ponadto, to co tutaj już Pan Profesor mówił, odpowiadając Państwu na pytanie w kontekście tych samorządów, bo tutaj padło: czy one będą jakieś środki finansowe kierować, na przykład na audyty informatyczne, które chcielibyśmy w dużej części propagować w urzędach, żeby oszczędzać czas. Bo wystarczy pojechać do Bautzen i zobaczyć jak wygląda digitalizacja Urzędu w Bautzen a jak wygląda w gminie wiejskiej na Dolnym Śląsku czy w lubuskim w sensie efektywności. Ale chcę powiedzieć, że te pierwsze projekty, o które byśmy chcieli wystąpić, to będą one związane właśnie z tym żeby spółka pełniła rolę instytucji pośredniczącej, czyli krótko mówiąc, żeby zdobywała środki na rzecz samorządów, pilotażowo dla kilku samorządów w I kroku, żeby właśnie taką informatyzację przejść, żeby tych usług „e” dla obywatela, dla przedsiębiorcy, dla turysty nie było kilka, bo tylko w małopolskim mamy taką sytuację, że jest ich kilkanaście, albo kilkadziesiąt. Tylko żebyśmy w tym kierunku się kierowali. Ta profesjonalizacja, która tam pada i która może w pewnym sensie troszkę – może nie razić – ale można się zastanawiać dlaczego mamy do czynienia z

takim zjawiskiem w Europie, że samorzady idą w stronę tego jak funkcjonuje firma i my w dużej części musimy w tą stronę podążać, co do właśnie tej efektywności, czy przyjmowania tych elementów zarządzania. Nie wiem czy na wszystkie tutaj pytania odpowiedziałem, ale jeszcze tylko powiem, że od 31 lat jestem nauczycielem akademickim, od 2013 roku związany z Wydziałem Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej, obecnie Wydziału Zarządzania. Pracuję w Katedrze Organizacji i Zarządzania i jestem autorem kilkadziesiątu publikacji właśnie z obszarów zarządzania innowacjami – to tak tytułem wyjaśnienia. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję pięknie. O głos poprosiła Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję za tą merytoryczną dyskusję. Dziękuję Państwu za pytania, ponieważ jest to niesłychanie ważny projekt, który przedstawił Państwu w normalnym trybie, także nie w jakimś trybie nadzwyczajnym, mógł być spokojnie przedmiotem również dyskusji na komisjach i na niektórych był. Niemniej jednak dzisiaj też jesteśmy do Państwa dyspozycji, dlatego dziękuję Panu Profesorowi, Panu Doktorowi za Państwa obecność dzisiaj, ponieważ jest to branża trudna, jak się mogliśmy przekonać, tworząc ten projekt, były problemy, ale udało się wpisać ten projekt do Strategii Rozwoju Województwa oraz do naszej złotej piętnastki, w ramach której ubiegaliśmy się o środki z Krajowego Planu Odbudowy. Ten projekt też został zakwalifikowany do finansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy, ale wiemy z jakich przyczyn niestety, wciąż nie ma. Jednak jego rozbudowa o kolejne laboratoria, nowe też pomysły i rozwiązania w zakresie technologii kosmicznych będziemy, mogli finansować w ramach Krajowego Planu Odbudowy, ponieważ takie działania z naszej inicjatywy zostały tam wpisane. Dla nas jest to niewątpliwie kamień milowy. Nie będziemy latać w kosmos, z czego się już wielokrotnie tłumaczyłam, ale tak jak właśnie bardzo fajnie Pan Profesor to przedstawił, mamy znakomitych absolwentów wielu naszych kierunków wysysanych przez Berlin, Wrocław, Warszawę. Mamy program dla młodych i ten projekt znakomicie wpisuje się w potrzeby młodych ludzi, którzy myślą innowacyjnie, są kreatywni, o czym wielokrotnie możemy się przekonywać, ponieważ wspieramy koła naukowe na naszych uczelniach grantami i znakomite projekty są już przygotowywane przez nich w trakcie studiów, które

zdobywają znaczące nagrody. Są to jakieś prototypy w zakresie kosmicznych rozwiązań innowacyjnych. Nie będę ich tu w tej chwili omawiać. Chcę zachęcić Państwa do podjęcia tej uchwały, która jest uchwałą intencyjną, otwiera drogę do realizacji całego harmonogramu, ponieważ tu Pan Profesor nie powiedział, ale nasze badania, analizy dotyczące innowacyjności potencjału regionu lubuskiego w tym zakresie, pokazują zupełnie coś innego niż ranking Millennium. Otóż lubuskie firmy, przedsiębiorcy sprzedają bardzo dużo produktów innowacyjnych, mają również bardzo dużo patentów. Pod względem sprzedaży produktów innowacyjnych lubuskich firm zajmujemy II miejsce w Polsce. Takich wskaźników mamy znacznie więcej. Ten ranking pokazuje zupełnie inne wskaźniki, wskaźniki GUS-owskie na przykład dotyczące grantów uczelni. My mamy jeden uniwersytet, mamy niewiele uczelni, jest Uniwersytet, jest Akademia Jakuba z Paradyża, Oddział AWF, więc nie możemy mieć dużo tych grantów, jednak to się bardzo zmieniło, ponieważ Pani Prorektor Profesor Mrówczyńska również pracuje w ramach forum innowacji. Bardzo tego w tej chwili pilnuje. Dlatego nasza uczelnia, Uniwersytet Zielonogórski bardzo awansował pod względem grantów i innowacyjności. Zajmuje w tej chwili IV miejsce w Polsce wśród naszych polskich uczelni. Forum Innowacji pracuje 2 lata. Także również tam przedstawiamy koncepcję naszego Parku Technologii Kosmicznych i muszę powiedzieć, że ta koncepcja w Polsce jest już znana. Między innymi zwraca się do mnie Związek Pracodawców Sektora Kosmicznego o pilne spotkanie i zorganizowanie wizyty studyjnej w Parku Technologii Kosmicznych, chociaż doskonale wiedzą, że ta inwestycja jeszcze nie jest zakończona, ale już chcą się przygotować do współpracy, zając te miejsca, że tak powiem, bo wiadomo, że dla wszystkich nie starczy, bo to nie jest jakiś potężny Park. Umówmy się – nasze plany były oczywiście większe, ale musieliśmy skroić ten projekt do możliwości Regionalnego Programu Operacyjnego, skoro nie było możliwości sfinansować go z programów Krajowego Planu Odbudowy. W Nowym Kisielinie już działają 3 Parki Naukowo-Technologiczne w gotowości do współpracy, gdzie też są nowoczesne laboratoria innowacyjne oraz są firmy, które w tym obszarze pracują. Jedną z tych firm jest już naszym partnerem przy projekcie. Jest to firma, która tworzy już technologie kosmiczne, firma „Hertz”, ale na przykład firma DTP „Digital Technology Poland”, którą kieruje Profesor Szajna, też zabiega o pilne spotkanie i koniecznie chce obejrzyć, jak już wygląda w tej chwili Park Technologii Kosmicznych, jak te

laboratoria są wyposażane, bo też wiąże swój rozwój ze współpracą z tym Parkiem. To są takie informacje bieżące, które Państwu przekazuję, ale ich jest o wiele więcej. My uczestniczyliśmy również w Kongresie Astronautycznym w Paryżu we wrześniu, razem z Panem Profesorem Banaszkiwiczem odbyliśmy tam szereg rozmów z Europejską Agencją Kosmiczną, z udziałem Prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej. Naprawdę to są poważne rozważania i to jest – co profesorowie podkreślają – jedyne w Polsce przedsięwzięcie o takim rozmiarze. Doceńmy więc to, że udało nam się pozyskać taką kadrę do lubuskiego, bo taki był nasz warunek. My się na kosmosie nie znamy, nie mamy za dużo biznesu w zakresie technologii kosmicznych. Naszym warunkiem było utworzenie Oddziału Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk tutaj w Zielonej Górze. Od kilku lat Centrum Badań Kosmicznych u nas działa. Profesorowie wykładają na naszej uczelni i kolej na następny krok – powołanie spółki. Zarząd przygotowuje Park do zarządzania na 2 nogach w branży technologii kosmicznych i innowacjach, co jest bardzo oczekiwane nie tylko przez biznes, bo są też innowacje społeczne, też musimy o tym pamiętać, bo będą one miały swoje miejsce w nowej edycji Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i o innowacjach społecznych też warto mówić i przygotowywać tego typu projekty. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Drugi głos Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola:

Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, nie ma żadnych wątpliwości, co do tego, że wszystkim Radnym Województwa Lubuskiego zależy na jego rozwoju, na tym, żeby stał się innowacyjny, żeby skończył z pijarem, a żeby te działania odbywały się realnie i w rzeczywistości. Wobec tego wnioskuję, żeby dla wszystkich radnych zorganizować taką wyjazdową Komisję Budżetu i Gospodarki właśnie w Nowym Kisielinie. Bo to, że do Pani Marszałek się zgłasza tyle osób, to rozumiem, że nie może być odmowy, co do radnych. Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę Przewodniczących Komisji odpowiednio i Finansów i Gospodarki o rozmowy, o zastanowienie i poszukamy terminu. Może to

jest fajna rzecz, bo wielu radnych tam nie było, nie miało okazji ani obejrzeć, ani porozmawiać na ten temat.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ona po prostu jest bezwzględnie potrzebna, my głosujemy i nie mamy wiedzy. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Przyjmujemy ten wniosek jak najbardziej. Proszę Pani Radna Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Ja mam podobną kwestię, żebyśmy jednak zobaczyli, urealnili to, co już widać, a czego my dalej nie widzimy. Ale ja chciałabym przypomnieć, że jak były plany Centrum Kosmicznego w 2018 roku, to o KPO jeszcze mowy nie było. Ja chcę się zachować jak odpowiedzialna radna, która podejmuje w tej kwestii decyzję i zrozumiałam Pana Profesora, że ten operator będzie się samobilansował i chciałabym, Panie Profesorze, za rok, za dwa mieć tego efekty, że nie będziemy cały czas uzupełniać do budżetu, dokapitalizować waszej spółki, że nie będziemy mówili, że zawsze nam czegoś brakuje, bo brakuje powierzchni. Macie Państwo do dyspozycji taką kubaturę, jaką macie i musicie jako spółka poradzić sobie w tej kubaturze z finansowaniem i z bilansowaniem. Natomiast ja chciałabym wrócić do kwestii tego partnerstwa, ponieważ o partnerstwie my naprawdę dużo wiemy. Wiemy, jak wygląda to w Strategii Innowacji, ale Panie Profesorze, ja mam prośbę, bo my mamy budować innowacyjność, a nie partnerstwa, my to wszystko tak trochę do tego poziomu sprowadzamy. Ja rozumiem, że to ma być partnerstwo dla partnerstw, ale ja mam pytanie zasadnicze: jak pomóc firmom na rynku w budowaniu ich potencjału innowacji? Jak im pomóc w tych patentach, komercjalizacji ich wynalazków, leżących na biurku papierach, które nigdy nie ujrzały światła dziennego, bo po prostu najnormalniej w świecie firm na to nie stać? W jaki sposób wy jako instytucja będziecie do tego podchodzić? I nie realizować się tylko w trybie uniwersytecko-akademickim, ale właśnie wychodzić naprzeciw oczekiwaniom, głównie małym i średnim przedsiębiorstwom, bo to właśnie w ich zakamarkach rodzą się te wynalazki, a oni ich nie urealniali i na tym mi zależy. Chciałabym ten Park zobaczyć, chciałabym widzieć te boksy dla małych i średnich przedsiębiorstw, wreszcie

zobaczyć, jaka powierzchnia im przysługuje i będę cały czas myśleć o tym jako o swojej odpowiedzialnej decyzji, żeby do tego operatora nie dodawać, nie bilansować, tylko żeby on się wreszcie samofinansował.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję Pani Radna. To znaczy – moment Panie Profesorze – przyjmujemy to, jeżeli Pani Radna pozwoli, że odbędzie się takie spotkanie i poza wizytacją, myślę, że właśnie szersza rozmowa, bo przynajmniej ja mam takie wrażenie, że dzisiaj rozmawiamy o powołaniu spółki. Jednym z celów, czy sposobów działania, to są właśnie partnerstwa, rozwijanie tego, ale chyba to jest inna dyskusja niż to, o czym bezpośrednio mówimy. Ale ten wniosek ja przyjmuję, rozumiem o co chodzi i tym bardziej proszę Panów Przewodniczących Komisji – i tutaj myślę, że w Prezydium Sejmiku też porozmawiamy na ten temat – żeby i przygotować tą wizytę w sposób merytoryczny, tak, żeby mieć sporo czasu na podyskutowanie rozumiem. Tak, możemy tak przyjąć?

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Bezwzględnie. Szkoda tylko Panie Przewodniczący, że w takiej kolejności to się odbyło i zanim dzisiaj podejmujemy decyzję, takie spotkanie powinno się już odbyć.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ok, przy czym jeszcze raz podkreślam: dziś mówimy o powołaniu spółki, która od pierwszego lipca właściwie rozpocznie, jeżeli podejmiemy tą decyzję, no operacyjną działalność, że tak powiem. Więc zmierzam do tego żebyśmy nie ograniczali dyskusji, ale przełożyli ją na merytoryczną decyzję na inny czas. Czy są jeszcze inne głosy w dyskusji? O biznesplan? To znaczy Pan Profesor w swoim wystąpieniu trochę o tym powiedział, ale rozumiem, że takiego gotowego planu z zapisanymi poszczególnymi pozycjami przychodowymi, kosztownymi to pewnie nie ma, bo do spółka musi stworzyć. Proszę, proszę bardzo, czyli Pan Doktor może tak? Proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Pan Przewodniczący...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Nie ma spółki jeszcze Pani Radna.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ale

Pan odpowiada za kogoś kto ma pełną wiedzę, Panie Przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ok.

Doktor w Centrum Badań Kosmicznych Jerzy Tutaj: Szanowni Państwo, tutaj tak odpowiadając Pani Radnej, ale która wchodzi: te relacje między partnerstwami a innowacjami. Znaczący innowacje pojawiają się w czasie przedsiębiorczego odkrywania i tu, proszę Państwa, mieliśmy sytuacje rzeczywiście, o których Pan Profesor mówił, zupełnie niesamowite. W tych warsztatach sieciujących, które rozpoczęliśmy w 2021 roku, pojawiało się kilkadziesiąt, kilkanaście, później kilkaset firm i w branżach poszczególnych – a więcej powiem: w bliskości geograficznej, czyli na przykład w jednym powiecie – okazywało się, że firmy się widzą po raz pierwszy i rozmawiają o tym, co mogłyby wspólnie zrobić. Nie bagatelizowałbym tych partnerstw. One są bardzo istotne z punktu widzenia kształtowania innowacji. Ja tu nie chcę oczywiście zabierać dużo czasu i mam nadzieję, że nie zanudzać, ale tylko powiem jeden przykład: z Profesorem Więckowskim Rektorem Politechniki Wrocławskiej już wiele lat temu inicjowaliśmy 2 klastry, jeden związany z ICT, a drugi z klastrem kamieniarskim w Strzegomie. Krótko mówiąc, właśnie to jest, te klasy, te partnerstwa, to jest myślenie absolutnie biznesowe. Wcześniej ten kamień ze Strzegomia był wysyłany w ogromnych ilościach głównie do Niemiec, tam przetwarzany i sprzedawany trzykrotnie więcej. Dlaczego? Bo nie można było, bo nie stać było przedsiębiorców żeby kupili maszyny, które kosztowały w milionach euro, które po prostu ten urobek przetwarzały. Dzisiaj właśnie, już po tam wielu latach istnienia tego klastra, nie tylko, bo na początku to jeździły na targi, czyli jakby ofertę swoją sprzedawały, ale kiedy były wzmocnione również finansowo między innymi środkami europejskimi, no to można było zakupić te maszyny, więc to jest jak najbardziej podejście biznesowe. Zresztą te partnerstwa i tutaj te oceny na konkursie, które tutaj były prowadzone, one też idą w taki w taką stronę, żeby teraz właśnie kierować się o środki finansowe, a Państwo doskonale wiecie, że w „Horyzont

Europa” jeżeli nie udowodnimy biznesu, że jest korzyść, to nikt nie da nawet 1 €.

Więc to jest tutaj tak troszeczkę ad vocem, ale tak jakby troszkę w uzupełnieniu. My, chcę bardzo bardzo wyraźnie powiedzieć, że ta aktywność nasza w lubuskim, ona naprawdę jest daleka od akademickości. Ona przede wszystkim sprowadza się do działań bardzo praktycznych i konkretnych. I tutaj, bo tak rozmawialiśmy troszkę nieformalnie z Panią Radną przez stół odnośnie właśnie samorządu, my byśmy bardzo chcieli to, co podkreślała też przed chwileczką Pani Marszałek, nie tylko w innowacje społeczne pójść, ale w innowacje samorządów. Tam jest... To nie tylko są procesowe, to również są produkty, które można tworzyć i proszę Państwa, dzisiaj Państwo doskonale wiecie, że jakie mamy kłopoty, prawda? Wszystko jedno, tu nie będziemy... Mamy kłopot z pieniędzmi europejskimi, tymi z Polityki Spójności.

Ostatnia perspektywa przekroczy 75% PKB, już w przyszłej perspektywie nie będzie, ale cały czas możemy korzystać z pieniędzy właśnie międzynarodowych programów i tego niestety nie robimy. Mówię, że jako Polska, bo to jest inna kuchnia, inna specyfika i tam wyraz innowacja jest wymieniany przez wszystkie przypadki. Znaczy, jeżeli my nie udowodnimy tej innowacyjności, oryginalności, nowości na jakimś obszarze przynajmniej, no to nic z tych pieniędzy nie otrzymamy. Tutaj ja uważam, że jest wielka szansa dla samorządów w lubuskim właśnie poprzez stworzenie tego centrum badawczo-rozwojowego, które będzie – bo wiadomo, że samorządy same z siebie ze względu na brak etatów, środków, wszystkiego, tego nie wykonają – więc jest potrzebne miejsce, które będzie przygotowywało projekty pewnie nie na jeden, nie dla jednego samorządu, ale dla kilku, żeby można było po te środki się kierować. Proszę Państwa, jaka jest różnica w polityce spójności, Państwo doskonale wiecie, w funduszach tutaj naszych, regionalnych, w lubuskim tam już nie ma tego dofinansowania na poziomie, tak jak na początku to było w tych pierwszych perspektywach 95, 85. A chcę powiedzieć, że dla jednostek samorządowych i dla samorządów w „Horyzont Europa” jest nawet do 95%, więc to jest naprawdę no ogromna motywacja do tego, żeby sięgać po te środki. Już ostatnie Panie Przewodniczący, żeby nie przedłużać, jeszcze ten wątek budżetowy czy biznesplanów. Oczywiście on jest bardzo złożony i trudny, ale tutaj, mówiąc tak bardzo w sposób taki prosty wiecie Państwo można o tym mówić jakby w dwóch takich wariantach: od 1 stycznia 2024, kiedy będzie funkcjonował budynek i laboratoria, jest zupełnie jakby inna sytuacja i do momentu 30 listopada, kiedy

laboratoria będą jeszcze, sprzęt będzie przychodził, będzie on, będą one kalibrowane, prawda, i tak dalej, czyli krótko mówiąc nie będą przynosiły przychodu, ale nie będzie też kosztów. Zresztą w tej formule in-house, prawda, czyli jeżeli spółka stuprocentowo jest własnością województwa lubuskiego, to tutaj ta możliwość później sprzedawania czy przejęcia w ogóle tego projektu przez spółkę dopiero jest na koniec, czyli to będzie prawdopodobnie 30 listopada. Ale mówię prawdopodobnie, bo Państwo doskonale wiecie, że laboratoria odbiera się przez certyfikację. Nie chcemy wchodzić w szczegóły. Czy to będzie trwało miesiąc czy półtora, my tego nie powiemy. W związku z tym zakładamy, że ten pierwszy okres będzie no minimalnie kosztowy, tylko jeśli chodzi o tą nogę kosmiczną, żeby przygotować bardzo dokładnie produkty, żeby je wypromować, bo to muszą być portale anglojęzyczne, to muszą być klienci europejscy i ci krajowi, gdzie, że tak powiem, właśnie ten marketing jest tak zwany punktowy. I druga kwestia, żeby właśnie rozpocząć te działania w kierunku usług w stronę i biznesu i samorządu i organizacji pozarządowych. Tu mamy katalog 21 produktów, które chcielibyśmy przekazywać plus te właśnie wnioski jeśli chodzi o środki z tych programów międzynarodowych. I te wyliczenia, proszę Państwa, są tak naprawdę możliwe ze względu na to, co tutaj Państwo doskonale wiecie, czyli każdy miesiąc w jedną lub w drugą no powoduje zupełnie inną sytuację. W związku z tym tak naprawdę w tej w tej chwili biznesplan jest przygotowywany na te warianty A, B, C, czyli w zależności od tego, kiedy będzie uruchomiony start w sensie po pierwsze spółki, po drugie przejęcia w formule in-house całego projektu europejskiego i trzecie kiedy rozpoczniemy finalizować projekty te międzynarodowe, kiedy będziemy, kiedy będzie można złożyć właśnie już aplikacje. No tutaj chcę bardzo jeszcze wyraźnie powiedzieć, bo ten argument nie padł, a wydaje mi się Panie Przewodniczący, że to jest ważne, Szanowni Radni. Dzisiaj przyglądałem się budżetowi lubuskiemu na lata poprzednie, to tam są środki na różne pozycje, na przykład startupy, które są z budżetu i które w zupełności spółka może właśnie spowodować, że będą wyrzucone z budżetu, z tego żeby właśnie był to wydatek Sejmiku Dolnośląskiego tylko żeby je pozyskiwać, bo chcę Państwu powiedzieć, że niemieckie na przykład landy czy francuskie regiony w większym stopniu na startupy, prawie 90%, dostają pieniędzy unijnych, a nie swoich budżetowych. Także tutaj jakby no nie chcę dalej rozwijać i tutaj zabierać czasu, ale tutaj rzeczywiście Pan Profesor na ten temat tutaj właśnie już o tym mówił. I ostatnia rzecz, bo tu padła ta kwestia tych wskaźników. Ja tak nie

tytułem polemiki, bo zdajemy sobie sprawę, Proszę Państwa, gdzie jesteśmy. Region lubuski prawda i na przykład porównujemy do śląskiego, prawda, no to zdajemy sobie z tego sprawę. Chcę Państwu powiedzieć, że wskaźniki w Niemczech i we Francji nie są robione tak jak w Polsce przez pryzmat takiego per saldo PKB czy mieszkańców. Tam się liczy na jednego mieszkańca albo na metr kwadratowy, znaczy krótko mówiąc realnie patrzymy. No bo jak Bawarię do Schleswig Holstein do siebie przyłożyć, prawda? To jest zupełnie tak zupełnie bez sensu. Ale kiedy byście Państwo wzięli te wskaźniki, o których teraz mówię, czyli na jedną osobę, na jednego mieszkańca lubuskiego, to tu już zupełnie inaczej wygląda. Natomiast dla osób, które funkcjonują w tym obszarze innowacji – mam na myśli Lubuskie Forum Innowacji, kilkaset przedsiębiorstw, które naprawdę jest silnych z klastrem metalowym na czele – to chcę powiedzieć, że te podmioty, przede wszystkim te podmioty, mogą być naprawdę dumne, bo proszę Państwa to jest drugie, trzecie, a w jednym z obszarów pierwsze miejsce pod względem dynamiki. I to jest bardzo istotne, że przez ostatnie lata jest jakby widać tutaj tą pracę, te działania do przodu. Natomiast chcę Państwu bardzo wyraźnie powiedzieć, że w moim przekonaniu samorząd województwa rzeczywiście w największym stopniu może wpływać na zwiększenie się poziomu innowacyjności. Ja uważam, że to jest jakby ogromne zadanie. Nie wszystkie regiony w Polsce to doceniają, ale to jest rzeczywiście... Jakby dyskusja o tym jest bardzo ważna, taka zasadna, bo wiele rzeczy to jest celowych, prawda, przekładanie pieniędzy z jednej kupki do drugiej. Natomiast tu jest rzeczywiście wielka możliwość. Ale chcę jeszcze jedną się tylko refleksją podzielić, że w lubuskim są bardzo silne podmioty i rzeczywiście dzięki nim mamy te wskaźniki, ale niestety coraz bardziej dostrzegamy, że ciągle widzimy tych samych. Proszę Państwa, to co chcemy uruchomić właśnie w ramach tej spółki to kolejne warsztaty sieciujące, które pójdą w stronę mikro i małych firm, czyli to, co tutaj Pani Radna mówiła w kontekście właśnie tego biznesu, bo już na webinarach pojawiają się podmioty, że my byśmy też chcieli, gdzie mamy podjąć działania, bo nie stać nas żeby właśnie te działania innowacyjne podjąć, więc jak możemy tutaj się wspólnie zorganizować. Więc tu jakby potencjał jest i tutaj jest po prostu organiczna, pozytywistyczna, ciężka praca. I już naprawdę na koniec chcę tylko powiedzieć jedno zdanie, że rzeczywiście Park Technologii Kosmicznych to oczko w głowie lubuskiego. W związku z tym te wizyty, które tutaj padły, że mają się odbywać, wydaje się, że one powinny przynajmniej w pierwszym

okresie funkcjonowania Parku być regularne, czyli raz na pół roku spotkanie z bardzo dokładnymi informacjami też po to, żeby wzajemnie pokazywać jak można jeszcze kogoś doprosić, zaprosić, bo to jest projekt absolutnie otwarty dla lubuskiego.

Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję bardzo. Właśnie regularność wizyt tak, trzymanie ręki na pulsie, bycie w temacie – przepraszam, brzydkie określenie, ale mówiące wszystko – rozumiem. Nie widzę innych osób zgłaszających. Ja myślę, że tutaj wystąpienie Pana Profesora i Pana Doktora było bardzo wyczerpujące. Mam wrażenie, że możemy przejść do głosowania uchwały. Projekt uchwały w sprawie utworzenia spółki prawa handlowego dla Województwa Lubuskiego pod firmą PARK TECHNOLOGII KOSMICZNYCH- BADAŃ, ROZWOJU I INNOWACJI Spółka z.o.o. – druk 798/23, poddaję pod głosowanie. Proszę uprzejmie. Pani Małgorzata? Aha. Dobrze, poczekamy sekundę. Jeśli nie, to Pani głos doliczę po prostu ręcznie. Ok, to proszę, podsumujmy.

17 radnych za, 1 przeciw, 6 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/781/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie utworzenia spółki prawa handlowego Województwa Lubuskiego pod firmą PARK TECHNOLOGII KOSMICZNYCH – BADAŃ, ROZWOJU I INNOWACJI Sp. z.o.o. stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, czas jest najwyższy na krótką przerwę taką. Ile nam wystarczy? Pół godziny.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka:

Panie Przewodniczący, ale bardzo krótką, bardzo proszę, bo wszyscy jesteśmy jakoś tam zobowiązani w godzinach również. Czy możemy pół godziny, bo zależy?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pół godziny mówię.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Maks 20 minut nawet.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: No tak, żebyśmy zdążyli. Proszę bardzo, za dwadzieścia szesnasta wznawiamy obrady.

przerwa

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk nr 799/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Budżetu i Finansów, Pan Marek Cieślak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia Komisji Budżetu i Finansów jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok – druk 799/23, wersja 3, poddaję pod głosowanie. Brakuje tu Sebastian. Pan Grzegorz Potęga jest proszony do natychmiastowego głosowania. Tak jest. A Pani Małgorzata Gośniowska, przepraszam? Nie idzie, tak? Dobrze. No to dziękuję. Podsumujmy to.

15 radnych za, 2 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/782/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2023 rok stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 – druk nr 800/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji, Budżetu i Finansów, Pan Marek Cieślak.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 – druk 800/23, wersja 3, proszę o głosowanie.

Radna Województwa Lubuskiego Wioleta Elżbieta Haręźlak: Panie

Przewodniczący, ja jestem za.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Za, tak? Dobra. Pan Sławomir Kowal jakby mógł zagłosować. Pani Aleksandra Mrozek? Dziękuję, podsumujmy.

17 radnych za, 2 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/783/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2023-2041 stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego – druk nr 801/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Proszę Pana Grzegorza Potęgę, Przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia Komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są zgłoszenia, wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Proszę bardzo, Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę bardzo.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Ja mam pytanie tego typu: dajemy kolejne pieniądze w ramach konkursu, tym razem dla jednostek samorządu terytorialnego i bardzo dobrze, ale pytanie moje jest konsekwencją wcześniej zadawanych pytań, czy Zarząd Województwa poprzednie środki, które zostały

przekazane dla samorządów w kwocie 500 000 dla każdego powiatu, czy te sprawozdania przyjął i rozliczył w sensie pozytywnego przyjęcia?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: To znaczy, wprawdzie to jest jakby nie na temat. To jest inne pytanie...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Jest to związane, bo od tego...

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Pani Radna, rozmawiamy w tej chwili o druku...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Panie Przewodniczący, Pan pozwoli, że od tego uzależniam swój głos, bo nie można dawać kolejnych pieniędzy, jeżeli za poprzednie nie zostały rozliczone. W związku z tym proszę zrozumieć.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę wybaczyć Pani Radna, ja tylko staram się trzymać porządku obrad. A te pytanie można było zadać, ale nie wiem czy ktoś z Zarządu...

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Także bardzo proszę o konkretną odpowiedź: tak czy nie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: W sprawie tej uchwały może odpowiadać Pan Dyrektor Sławomir Kotylak. Nie wiem czy odpowie w sprawie tego rozliczenia, ale proszę bardzo Panie Dyrektorze.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: No nie, no przecież Pan Kotylak ani Skarbnik, ani Marszałek.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Ale jest Dyrektorem Departamentu, więc dajmy mu głos i zaraz zobaczymy.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji Sławomir Kotylak: Teraz mnie słycać. Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, Panie Przewodniczący, udzielając informacji po części na Pani pytanie: ta pomoc, o której mowa w tej treści uchwały, dotyczy pasów drogowych, a dokładnie zakwiecania, zazieleniania i dbałości o przestrzeń wspólną, która jest na drodze wojewódzkiej, ale na terenie miasta. Zarówno tutaj w kwestii doświetleń, pomocy finansowej w tej materii jakby to nie są te same środki, o których Pani Radna mówiła. W związku z tym mówimy tutaj o poprawie bezpieczeństwa, bo to są 3 wnioski o doświetlenia, akurat skrzyżowań, w związku z tym nie bardzo wiem jak się odnieść do tych 500 000 w ramach zupełnie innego funduszu.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Bardzo dziękuję, Panie Dyrektorze. Nie w tym miejscu to pytanie zadałam. Dziękuję.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Proszę bardzo, Pan Dyrektor Flakowski.

Dyrektor Departamentu Rozwoju i Innowacji Jarosław Flakowski: Szanowna Pani Radna, to ja odpowiem już a conto. Trwają prace, kończymy już rozliczenie tych dotacji i dzisiaj – podczas piątkowego i dzisiejszego posiedzenia Lubuskiej Rady Samorządowej – Przewodniczący ustalił, że do końca czerwca zostanie przedstawiona pełna informacja. I tutaj chciałem też zaznaczyć, że tamte środki nie były rozdzielane w ramach konkursu, tylko była to decyzja indywidualna. Także będziemy przedstawiać na Lubuskiej Radzie Samorządowej wszystkie wnioski i też prześlemy do Pani pełną informację.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję, Panie Dyrektorze. Proszę bardzo, czy jeszcze jakieś pytania w sprawie udzielenia pomocy finansowej, ale właśnie słuszny druk 801/23? Nie widzę pytań. Przystępujemy do głosowania uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego – druk 801/23. Proszę o głosowanie. Dziękuję, możemy podsumować.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/784/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Punkt 17.1.

Podjęcie uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w województwie lubuskim – druk nr 817/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Przewodniczący Grzegorz Potęga.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał

Potęga: Opinia Komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi w tej sprawie? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w województwie lubuskim – druk 817/23. Proszę o głosowanie. Możemy podsumować.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/785/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w województwie lubuskim stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Punkt 17.2.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji

celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa lubuskiego z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne – druk nr 818/23.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. I Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa – Pan Przewodniczący Grzegorz Potęga.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. Rozumiem, że Pani Radna już uzyskała odpowiedź, to dotyczy tych rzeczy. Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa lubuskiego z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne – druk 818/23. Proszę o głosowanie. Pani Maria Jaworska? I możemy podsumować. Dziękuję.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/786/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom

samorządu terytorialnego województwa lubuskiego z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 797/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania Komisji Stałych Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk 797/23. Proszę o głosowanie. Pan Sebastian, Pani Maria Jaworska. Ok, możemy podsumować. 22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/787/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie przekazania skargi dotyczącej likwidacji Lubuskich Kolei Regionalnych organowi właściwemu do jej rozpatrzenia – druk nr 815/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Zgłoszenie? Kliknąć. O, bardzo proszę, Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja tylko chciałem tym z Państwa, którzy nie są członkami Komisji Gospodarki wyjaśnić i uspokoić, że nikt tu

nie ma zamiaru, że ta sprawa nie dotyczy likwidacji kolei w województwie lubuskim, likwidacji istniejących kolei regionalnych, tylko Pan Adam Fularz w swoim zapytaniu odnosi się do kolei, które przez około 2 lata jeździły pomiędzy '92 a '94 rokiem w województwie lubuskim. To tak tytułem uspokojenia Państwa, że pociągi jutro też będą jeszcze jeździć.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Dziękuję. A czy są inne pytania lub zgłoszenia? Nie widzę.

Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie przekazania skargi dotyczącej likwidacji Lubuskich Kolei Regionalnych organowi właściwemu do jej rozpatrzenia – druk 815/23. Proszę o głosowanie. Pani Anna Synowiec, ok. To możemy podsumować.

19 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/788/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie przekazania skargi dotyczącej likwidacji Lubuskich Kolei Regionalnych organowi właściwemu do jej rozpatrzenia stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwały intencyjnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II – druk nr 816/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Proszę o zgłoszenia. Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwały intencyjnej w obronie imienia św. Jana Pawła II. Druk 816/23 poddaję pod głosowanie. Możemy podsumować.

19 radnych za, 3 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/789/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwały intencyjnej w obronie dobrego imienia św. Jana Pawła II stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Punkt 20.1.

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk nr 819/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego – druk 819/23. Proszę o głosowanie. W porządku, podsumujmy.

18 radnych za, 0 przeciw, 4 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/790/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie wyboru Opiekuna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Punkt 21.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Władysławowi Brzechwie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 803/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Przystępujemy do głosowania: „Odznaka Honorowa ze Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 803/23, to jest Pan Władysław Brzechwa. Proszę o głosowanie. Marcinie? Ok.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/791/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Władysławowi Brzechwie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Punkt 22.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Piotrowi Gajewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 804/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Piotrowi Gajewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 804/23 – proszę o głosowanie. Pani Aleksandra? Dziękuję.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/792/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Piotrowi Gajewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Punkt 23.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Marzenie Lewandowskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 805/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w

sprawie nadania Marzenie Lewandowskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 805/23.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/793/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Marzenie Lewandowskiej „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Punkt 24.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Andrzejowi Ławniczкови „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 806/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania w sprawie nadania Andrzejowi Ławniczкови „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 806/23.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/794/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Andrzejowi Ławniczкови „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Punkt 25.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Stanisławowi Mosiejce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 807/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma

pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania. Projekt uchwały w sprawie nadania Stanisławowi Mosiejce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 807/23 – proszę o głosowanie. Może jeszcze Pan Marcin? Ok.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/795/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Stanisławowi Mosiejce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Punkt 26.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Janowi Olszewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 808/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Janowi Olszewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 808/23. Proszę o głosowanie. Może jeszcze Pan Sławomir Kowal, Pani Maria? Dziękuję.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/796/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Janowi Olszewskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Punkt 27.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Tadeuszowi Pająkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 809/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie nadania Tadeuszowi Pająkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 809/23. Proszę o głosowanie. Dziękuję.

21 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/797/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Tadeuszowi Pająkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Punkt 28.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Wojciechowi Aleksandrowi Pawliszakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 810/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Wojciechowi Aleksandrowi Pawliszakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 810/23. Proszę o głosowanie. A Pan Zbigniew Kołodziej? Dobrze.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/798/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Wojciechowi Aleksandrowi Pawliszakowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Punkt 29.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Romanowi Romaniszynowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 811/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania projektu uchwały w sprawie nadania Romanowi Romaniszynowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 811/23. Proszę o głosowanie.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/799/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Romanowi Romaniszynowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Punkt 30.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Andrzejowi Waszkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 812/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 97 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania uchwały w sprawie nadania Andrzejowi Waszkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 812/23. Proszę o głosowanie. Aniu? Pan Marek Surmacz jak mogę prosić? Dziękuję.

21 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania
Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 98 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/800/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Andrzejowi Waszkiewiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 99 do protokołu.

Punkt 31.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Piotrowi Żurkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 813/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 100 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Poddaję pod głosowanie projekt uchwały w sprawie nadania Piotrowi Żurkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 813/23. Proszę o głosowanie. Pan Sławomir Muzyka? Dziękuję.

22 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 101 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/801/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Piotrowi Żurkowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 102 do protokołu.

Punkt 32.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Uniwersytetowi Trzeciego Wieku w Świebodzinie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 814/23.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 103 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania lub uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do głosowania projektu uchwały w

sprawie nadania Uniwersytetowi Trzeciego Wieku w Świebodzinie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk 814/23. Proszę o głosowanie.

21 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosowania

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 104 do protokołu.

Uchwała Nr LIII/802/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 maja 2023 r. w sprawie nadania Uniwersytetowi Trzeciego Wieku w Świebodzinie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 105 do protokołu.

Punkt 33.

Przyjęcie protokołu z LII sesji Sejmiku.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław

Marcinkiewicz: Protokół jest dostępny w systemie radni.info, nie zostały zgłoszone żadne uwagi. Przyjęcie protokołu z LII sesji Sejmiku poddaję pod głosowanie. Proszę o głosy. Podsumujmy.

20 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosowania.

Stwierdzam, że protokół z LII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 106 do protokołu.

Punkt 34.

Sprawy różne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:

Szanowni Państwo Radni, od 1 czerwca do 7 czerwca będą odbywały się posiedzenia Komisji dotyczące procedowania nad wykonaniem ubiegłorocznego budżetu i raportem o stanie województwa. Bardzo proszę Państwa o uczestnictwo w posiedzeniach Komisji. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Pani Gośniowska-Kola, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Ja mam pytanie do biura prawnego obsługującego Sejmik. Mianowicie otrzymałam odpowiedź na interpelację, z której wynika, że pewne

informacje publiczne są niemożliwe do przedstawiania, jest oczywiście co do tego uzasadnienie. Chodziło o udostępnienie mi umowy dzierżawcy w Muzeum Etnograficznym w Ochli i wygumkowane tam zostały nazwiska osoby wynajmującej powierzchnię – Stodoła z Siecieborzyc, o ile dobrze pamiętam. Jest niespójność dlatego, że w wielu poprzednich interpelacjach, kiedy dopytywałam o udostępnienie umów, to nie było żadnej kwestii i problemu i otrzymywałam pełną treść interpelacji z załącznikami, w których były wskazane osoby wynajmujące. Takie uzasadnienie jest dla mnie oczywiste i takie przedstawiłam też Państwu opinie prawne co jest informacją publiczną. Wobec tego mam pytanie: czy zostały złamane poprzednio przepisy, wtedy, kiedy udostępniano mi treść umowy, gdzie były nazwiska? I takie pytanie do biura prawnego pewnie na piśmie będą musiały skierować. Ale do Pani prawnik także kieruję, bo jest niespójność w przekazywaniu tej informacji. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję Pani Radna. Pani radczyni się...?

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: W związku z tym, że to była kwestia związana z opinią prawną, odpowiemy Pani Radnej na piśmie, dobrze? Bo teraz nie ma prawnika, który to opiniował. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek:
Dziękuję. Pani Radna Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: A propo odpowiedzi na piśmie, do których tutaj Pan Marszałek znowuż nawiązał, to ja chciałabym nawiązać do pytań, które zadałam podczas ostatniej sesji, a zadałam je do Pani Marszałek. Pytania dotyczyły kwestii pracowniczych, Pani, kobiet. Usłyszałam od Pani Marszałek odpowiedź, że dostanę ją na piśmie, bo tam chociaż nie były szczegółowe, niemniej jednak. Ja jeszcze na koniec sesji jeszcze raz poprosiłam o to żeby tę odpowiedź na pewno dostać, bo mamy zapewnienia, że dostajemy na piśmie te pytania, te odpowiedzi, które stawiamy podczas sesji. No praktyka jest zupełnie inna. Pani Marszałek, nie dostałam. Ja nie pytam w swoim imieniu, ja pytam w imieniu tych kobiet, pracownic. Napisałam po 2 tygodniach, na piśmie, tę swoją prośbę w imieniu i dalej nie dostałam i mam takie pytanie: czy to postępowanie to jest takie celowe i świadome mające na celu zniechęcenie nas do zadawania pytań, czy to jest taka

ignorancja? Bo ja jej nie przyjmuję, bo to najwyżej te osoby, w imieniu których zadają pytania, są zignorowane. Ale ustalmy: są odpowiedzi, czy nie ma? Jeżeli nie ma, no będziemy się inaczej komunikować. No nie można zwinąć mandatu i powiedzieć: obrażony jest Zarząd i nie odpowiada, tak? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Radna. Czy Pani Marszałek ustosunkuje się do tego?

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Nie wiem o jakie pytania chodzi. Sekretarz mi podpowiada, że te, które były zadane w trakcie sesji – na te pytania ja odpowiedziałam w trakcie sesji, dlatego nie kierowaliśmy odpowiedzi na piśmie. Oczywiście na wszystkie pytania, które Państwo do nas kierujecie, jesteśmy zobowiązani udzielić informacji, jeżeli oczywiście są to informacje publiczne, które można upublicznić. Czy to dotyczyło pytanie pracowniczych związanych z prowadzonym postępowaniem?

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: No, Pani Marszałek, tak. Pani odpowiedziała w żaden sposób nie odpowiadając na część pytań i powiedziała wyraźnie: macie Państwo protokoły z sesji, macie Państwo nagrania z sesji i Pani mi powiedziała, że dostanę odpowiedź, a ja przekażę, na piśmie. No nie dostałam. Jeszcze raz mówię: nie pytam w imieniu własnym. Nie pytam. Jeżeli taka jest praktyka, no to przykro mi wobec tych pracowników, że nawet Radny w ich imieniu nie może zadać pytania. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Pani Marszałek, proszę odpowiedzieć na piśmie.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Ale.... Tak, ale nie wiemy jak szczegółowo mamy odpowiadać, bo ja pamiętam, że odpowiadałam na to pytanie, że jest prowadzona procedura na podstawie przepisów wewnętrznych dotyczących procedury postępowania w zakresie podejrzenia mobbingu – jeżeli to o to chodziło – i to postępowanie trwa, ono się jeszcze nie zakończyło. Ja również Państwu wyjaśniałam, że w pracach zespołu jest również zaproszony mediator z listy sądu i to postępowanie... Ja nic innego nie mam do dodania oprócz tego, co powiedziałam na sesji.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: No cóż, Pani Marszałek, nie będę prowadzić sporu z Panią, bo to właściwie nie mam takiej potrzeby, ale jest rzesza pracowników, którzy rozumiem, że wspierają Panią Marszałek, notują te pytania, jest protokół pisany, z którym się zapoznałam – dlatego się wstrzymałam przy głosowaniu, jest wreszcie nagranie, no i ta odpowiedź – powoływanie się na okrągło na jakieś procedury. To nie interesuje pracownika, bo słowo dzisiaj w świetle wydarzeń, których jesteśmy świadkami – ja mówię poza urzędem tutaj, odnoszę ogólnych – to procedury zaczynają się już źle ludziom kojarzyć. Ja mówię ogólnie, nie w urzędzie, bo procedury były w innych przypadkach i niestety dochodziło do różnych nieszczęść. No, szkoda.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję Pani Radna. Proszę, Pan Radny Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, ja długo nie będę mówił może jak Pani Radna Mrozek, ale chciałbym się podzielić. Ostatnio w piątek miałem okazję być w Szczecinie i zobaczyć budynek pasywny, który został wybudowany przez Urząd Marszałkowski w Szczecinie i szczerze byłem pod ogromnym wrażeniem tego budynku, który funkcjonuje od 1,5 miesiąca, w rozmowach z pracownikami i zaproponowałbym nawet dla niektórych osób, które uważają, że to jest wielkie zło, żebyśmy się wybrali i zobaczyli jak to faktycznie funkcjonuje i myślę, że będzie łatwiej podjąć decyzję w przyszłym budżecie żeby taki budynek też powstał w naszym województwie. I zapraszam, jeśli będą chętni, na pewno warto zobaczyć. Oprowadzała nas Pani Marszałek po tym budynku, jeśli chodzi o zachodniopomorskie. To robi wrażenie, a najbardziej – nie ukrywam – dach, gdzie jest możliwość i odpoczynku i... To po prostu trzeba zobaczyć. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję, Panie Radny. Proszę, Pan Radny Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Panie Zbigniewie, chętnie pojedziemy na te boiska zraszane, piłkarskie.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Jeżeli to jest, też zapraszam, bo to też robi wrażenie, jeśli chodzi o boiska, jeśli mogę Panie Przewodniczący, są one przygotowane bardzo ładnie. Kora Niedoradz, jadąc S3 – jak jest susza idealnie to jest pokazane, co dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego zostało zrealizowane, bo bez wsparcia naszego, tutaj niedużego, te boiska na pewno by nie były wykonane. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Dziękuję. Szanowni Państwo, kolejna zwyczajna sesja Sejmiku odbędzie się 26 czerwca 2023 roku o godzinie 11:00. Będzie to sesja absolutoryjna, dotycząca rozpatrzenia raportu o stanie województwa za rok 2022 i wykonania budżetu Województwa Lubuskiego za 2022 rok.

Punkt 35.

Zamknięcie obrad LIII sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Szanowni Państwo, zamykam obrady LIII zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2024. Dziękuję Radnym, Parlamentarzystom i zaproszonym gościom za udział w jej obradach. Dziękuję.

Protokół sporządzili:

Małgorzata Pieczyńska

Syntia Derewońko

Kinga Mosiurczak

Ewa Węgiekiewicz-Bieniarz

Obrady prowadzili:

Przewodniczący Sejmiku

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Waław Jan Maciuszonek

Mirosław Marcinkiewicz